

ב"ה • גיליון 12 • שבט תשע"א

הכפר

של הכפר

כפר-חב"ד ארץ-הקודש

איילון איילון במה אברכך

המתמיד שנדם

אחרי מיטתו של הרה"ג
רבי יעקב פינטו ע"ה | עמ' 22

לדבר כבני-אדם

התלונה של הרב, סליחה...
של ר' יוסף-יצחק קמינצקי | עמ' 14

וימשיך בהצלחה

המכתב שר' משה אדרעי נושא עמו
כבר עשרות שנים | עמ' 4

טובה בגשמיות

מקבץ סיפורים ואמרות על אהבת
הזולת, בגשמיות | עמ' 8

דבר מלכות

קטעים מדברי הרבי
בענייני תפילה
ועבודת-התפילה

ולהרחיבה בנוגע לפועלי-יוצא מזה או מידות וכו', ובזה יש שינוי בטבעי בני אדם: כאלו שהתבוננות נקלטת אצלם יותר כשחוזרים על העניין באותיות-הרב, ויש שאדרבה כשחוזרים על התוכן ולא על האותיות.

(איגרות-קודש כ"ק אדמו"ר, כרך כ', עמ' נב)

כבן המתחטא אצל אביו

כאשר יהודי נעמד להתפלל ולבקש צרכיו מהקב"ה שייתן לו את כל המצטרך לו... ישנה הוראה הנלמדת מהסיפור אודות תפילתו של חוני המעגל-באיזה אופן צריך להיות עניין התפילה אצל כל אחד ואחד מישראל: מכיוון שכל יהודי הוא בנו של הקב"ה... לכן תפילתו להקב"ה צריכה ליהות "כבן שהוא מתחטא אצל אביו"... והכוונה בזה שהוא פונה להקב"ה בתוקף ומבקש פעם אחת, פעם שנייה ופעם שלישית וכו', ואם רואה שעדיין לא נתמלאה הבקשה במילואה - אומר "לא כך שאלתי אלא כו". ולאידך, כאשר רואה שהמשכת הברכה היא באופן ד"רוב טובה" ואין לו עדיין ה"כלים" לכך... אין לו להתבייש, אלא לומר שעדיין נמצא במעמד ומצב שאינו יכול לקבל זאת (מפני שעבודתו בלימוד התורה וקיום המצוות בהידור אינה עדיין בתכלית השלמות), ולכן מבקש שיתנו לו את השפעת הברכה בהתאם למעמדו ומצבו בהווה. וכל זה, להיותו "כבן שהוא מתחטא אצל אביו".

(שבת-קודש פרשת שמיני תשד"מ)

'תורת-מנחם - התועדויות' תשד"מ, כרך ב', עמ' 1309)

להתפלל להקב"ה!

נכנסת לבית-הכנסת כדי להתפלל - אל תשכח היכן אתה נמצא: ב"מקדש מעט", ולכן "בבית אלוקים נהלך ברגש"! ואל תשכח לשם מה נכנסת לבית-הכנסת: כדי להתפלל להקב"ה!

(י"ג בתשרי תשמ"ג, 'תורת-מנחם - התועדויות' תשמ"ג, כרך א', עמ' 146)

צריכה לארוך כשעה

העניין של תפילה בציבור נהיה מאוד זנוח בזמן האחרון. צריך לחזק את זה מאוד. באיגרת-הקודש ב'תניא' כתב אדמו"ר הזקן, "להאריך בתפילת השחר עד ערך שעה ומחצה" ("בימות החול"). אך מצד זה דגשנו העיתים, סבור אני שדי בשליש פחות - והתפילה צריכה לארוך כשעה. הדברים אמורים במי שאינו מתפלל באריכות ההתבוננות, שכן מי שמתפלל באריכות - מובן שאין לו הגדרים האלו וכו'. אמנם למי שאינו מתפלל באריכות, אין לו שום היתר לפטור עצמו מתפילה בציבור.

(מתוך 'יחידות' של ה'משיע' הרה"ח ר' ניסן נעמנוב ז"ל, תמוז תשל"ג)

בהעמקה או בחזרה

אופן ההתבוננות לפני התפילה, ובפרט בכדי שיוכל להאריך בתפילה כנ"ל... נכון יותר להתבונן בעניין שלמדו איזה פעמים יודע אותו, וההתבוננות תהיה או בהעמקה או בחזרה על הידיעה,

זמני השבת בכפר חב"ד

לפי אופק תל-אביב

פרשה	כניסת שבת	צאת שבת
משפטים	16:48	17:50
תרומה	16:55	17:56
תצווה	17:01	18:02
תשא	17:07	18:07

יוצא-לאור ע"י ועד כפר-חב"ד

עורך: זלמן רודרמן

משתתפים: יוסף-יצחק קמינצקי, מנחם ברוד, שלמה הרשקופ, שלמה-מאיר מארק, שמואל רסקין, שמוליק אורכמן, שרון גושן.

צילום: COL, מאיר דהן, מאיר אלפסי, יואל בליניצקי, ברלה שיינר.

תמונת השער: ילדים בין ענפיו של עץ עתיק בכפר-חב"ד

צילום: י' בלינק

דוא"ל: oirechman@gmail.com

דבר הרב

המד"א הגה"ח הרב מרדכי שמואל אשכנזי שליט"א

אל תושבי הכפר שיחיו
שלום וברכה!

באדמה וכי הם יונקים ממקורות מים־חיים,
"אין מים אלא תורה" - תורת הנגלה ותורת
החסידות.

אך אפשר גם לומר זאת בדרך הפוכה: אם
עז רצוננו שהפירות שאנו מצמיחים - הלוא
המה צאצאינו היקרים שיחי' - אכן יהיו טובים
ומשובחים, עלינו להעמיק שורשים ולהתחבר
אל מעיינות תורתנו, תורת חיים.

הוראה נוספת, המופיעה בשיחות הקודש
של כ"ק אדמו"ר, מתמקדת בעובדה שהאילן
מצמיח פירות. הפירות אינם מזונו העיקרי
של האדם, אלא הם נועדו להוסיף טעם ועונג
בחייו, וכפי שאנחנו אומרים ב'ברכה אחרונה'
על אכילת (רוב) הפירות: "להחיות בהן נפש כל
חי". דהיינו, להוסיף עונג וחיית.

מכאן שבט"ו בשבט עלינו להתעורר לעבודת
ה' מתוך תענוג וחיית מחודשים. ביום זה אנו
נקראים להעצים את צמיחתנו הרוחנית ולצקת
לחינו הקיימים תוספת של חיית ושמחה.

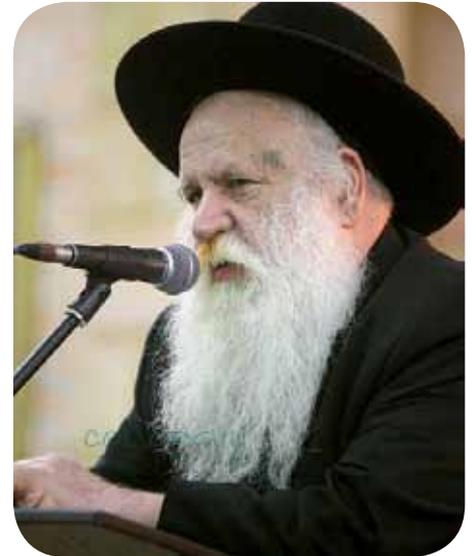
הרב מרדכי שמואל אשכנזי

אנו באים עתה מט"ו בשבט, ראשי־השנה
לאילנות, ואף־על־פי שמדובר ביום שמשמעותו
היא הלכתית, סוף שנת ה'מעשר' - רבותינו,
בספרים הקדושים, מפיקים מהיום הזה גם
הוראות רוחניות שונות, בעבודת האדם.

אחד הרעיונות המרכזיים, בהקשר זה,
מבוסס על הפסוק "כי האדם עץ השדה", שבו
נרמז להקבלות הקיימות בין האדם לאילן:

דרך צמיחת האילן היא משורשי החודרים
אל מעמקי האדמה, בחפשמ מקור יניקה של
מים־חיים. שורשים אלו אינם נראים לעין, שכן
הם טמונים בעומק הקרקע, אך אם אנו רואים
עץ עמוס בפירות, ברור לנו כי שורשי איתנים
וכי הם מצאו אישם בחיפושיהם מקור מים.

כך גם האדם. כאשר אנו מביטים על פירותיו
- הם תולדותיו ומעשיו הטובים - אנו יודעים
בבטחה כי שורשי האישיים נטועים עמוק

דבר היו"ר

ר' בנימין ליפשיץ

תושבים יקרים

הימים הללו הם ימי צמיחה, ימים שבהם,
כלשון רז"ל, "עברו רוב ימות הגשמים ועלה
השרף באילנות, ונמצאו הפירות חונטים
מעתה".

אנחנו יודעים, שכל מה שקורה בגשמיות,
אינו אלא השתקפות של המציאות ברוחניות.
תקופת הקיץ, למשל, בה השמש מאירה
ומחממת, היא (כמבואר בחסידות) תקופה
שבה יש יותר גילוי אלוקי בעולם ("כי שמש
ומגן ה' אלוקים") ושבה קל יותר לעבוד את ה'.
נמצא אפוא, כי בימים שבהם הבריאה
הגשמית צומחת ומתחדשת, גם אנחנו יכולים
ביתר קלות להתחדש ולצמוח, כל אחד ואחד
בענייניו־הוא.

בסייעתא דשמיא, גם כפרי־חב"ד מתחדש
ופורח ללא הפסקה, אין בגשמיות והן ברוחניות.

המוסדות מתרחבים, שיעורי תורה נוספים,
פעולות חסד מתרבות ובאופן תמידי נעשים גם
דברים שמטרתם שיפור החיים הגשמיים של
תושבי הכפר.

יש הרבה מאוד תופעות יפות ומרנינות של
צמיחה והתחדשות, סביבנו, ולפעמים כל מה
שצריך הוא - לפקוח את העיניים ולהבחין בהן.
אחתום בברכת רב יצחק לרב נחמן בגמרא
(תענית ה,ב): "אילן־אילן, במה אברכך?
אם אומר לך שיהיו פירותיך מתוקים - הרי
פירותיך מתוקים; שיהא צילך נאה - הרי צילך
נאה; שתהא אמת המים עוברת תחתך - הרי
אמת המים עוברת תחתך. אלא יהי־רצון, שכל
נטיעות שנוטעים ממך יהיו כמותך".

יהי־רצון שברכת רב יצחק תחול על ראש
כולנו.

בנימין ליפשיץ

- 'עבור עשיית טובה ליהודי בגשמיות ובפרט ברוחניות צריכים מסירות נפש' - הקים אלפי אלפים וריבוי רבבות אנשים, והעמידם בקרן אורה של תורה ועבודה. ומאמר קדוש זה הוא רוח החיה בכל דרכי החסידות: 'האבין מסירות נפש צוליב טובה טאן איין אידין' [מסירות נפש עבור עשיית טובה ליהודי]."

מה קודם למה?

אמנם, מהמאמר הנזכר עדיין לא ברורים

הגוף מחומר גשמי, בכונה שהחומר הגשמי יהיה כלי לאלוקות, וזהו ה'משא' שהגוף נושא. "כי תראה" - כשתביט היטב בחמור', חומר הגוף... אזי תראה שני דברים: שה'חמור' שלך הוא 'שונאך', מכיוון שהוא נמשך אחרי דברים גשמיים, ושונא את הרוחניות של הנשמה. דבר שני תראה, שה'חמור' הוא 'רובץ תחת משאו'. הוא מתקשה ב'משא' הכוונה האלוקית. ובמילא יכול להיות ש'יחדלת מעזוב לו' - תחדל מלסייע ל'חומר' לבצע את הכוונה האלוקית... ותתחיל בסדר-עבודה של תעניות וסיגופים לשבור את

אחד היסודות הבסיסיים אותם העמיד מורנו הבעש"ט, הוא קדושת וקידוש הגוף של היהודי. אם קודם התגלות תורת החסידות היה הגוף סמל לדבר מתועב ומשוקץ, שצריכים איכשהו לסבול אותו 70-80 שנה, באה תורת החסידות ושמה את הדגש על עבודת ה' עם הגוף ומתוך הגוף. הדברים עולים בקנה אחד עם המרכזיות שנותנת שיטת החסידות לעשיית טובה ליהודי, לא רק ברוחניות, אלא - ופעמים שאפילו דווקא בגשמיות. לפנינו מקבץ אבנים טובות ומרגליות בנושא זה, מאוצרותיהם המסולאים בפז של רבותינו הק' ותלמידיהם.

אהבת-ישראל בוערת

הסיפור הראשון שעולה בראש בעניין שבו עסקינו, הוא כמובן אותה הוראה שקיבל ר' מרדכי הצדיק' מהבעש"ט; הוראה שעליה מבוסס 'המכתב הארוך' של הרבי הקודם, שזכתה להיות פתגם בספר 'היום יום' ושהרבה מאוד שיחות ומכתבים של הרבי והרבי הקודם מבוססים עליה. וכך היה מעשה: ר' מרדכי הצדיק' היה מתלמידי הבעש"ט. עוד קודם הגיעו אל רבו (הבעש"ט) כבר היה תלמיד חכם ומקובל גדול, ואפילו 'עניו' לא-קטן (היו לו לכמה רגעים הרהורים על היחס שבין הענווה שלו, לענוותנותו של משה רבנו שעליו נאמר כי היה "עניו מכל האדם אשר על פני האדמה" - כמתואר באריכות במכתב הנזכר לעיל).

לאחר שר' מרדכי זכה להגיע אל הבעש"ט ולהתוודע אליו ואל דרך החסידות, 'בערה' בו מידת אהבת-ישראל אותה קיבל במזיבוז, והוא החליט לוותר על הזכות והעונג האינסופי שבשהייה ליד הבעש"ט, ולצאת לחפש את חבריו וידידיו משכבר הימים, ולהעמידם על הדרך הנכונה בעבודת ה'.

סיפור 'המכתב הארוך' מתמקד אפוא, בעיקר, בניסיונותיו של ר' מרדכי להביא אל הבעש"ט את חברו ר' חיים (מאזירער) רעסאסנער) הפרוש מן העולם.

הקים אלפי אלפים

על 'מבצע החילוץ' שלו החליט ר' מרדכי כאשר שמע מהבעש"ט את התורה הבאה (אג"ק כ"ק אדמו"ר הרי"צ ח"ג עמ' קעד; 'היום יום' כ"ח בשבט ו'היום יום' ה' באייר):

"כי תראה חמור שונאך רובץ תחת משאו וחדלת מעזוב לו, עזוב תעזוב עמו'. הגוף זה החומר, הנשמה היא הצורה. הגוף נמשך אחרי גשמיות, והנשמה לרוחניות. ה' יתברך ברא את

תורת החסידות שמה דגש על קדושת הגוף היהודי וכן על חשיבות עשיית טובה גשמית לזולת • לפנינו מקבץ אבנים טובות ומרגליות בנושא זה, מאוצרותיהם המסולאים בפז של רבותינו הק' ותלמידיהם • מאת הרב שמואל רסקין, מנהל בית-חב"ד בשיכון ותיקים בחולון

גשמיות

הדברים: מה חשוב יותר, הגוף או הנשמה; ובחלקו השני של המאמר: מה חשובה יותר עשיית טובה ליהודי בגשמיות או ברוחניות? מהמילים "ובפרט ברוחניות" נראה שהעיקר הוא הרוחניות. אך בתורת חסידות חב"ד נתבאר שבמידה מסויימת דווקא לגשמיות יש דין קדימה וכי היא העיקר (כאן, כמובן, לא ניכנס ל'השכלה' שבדברים).

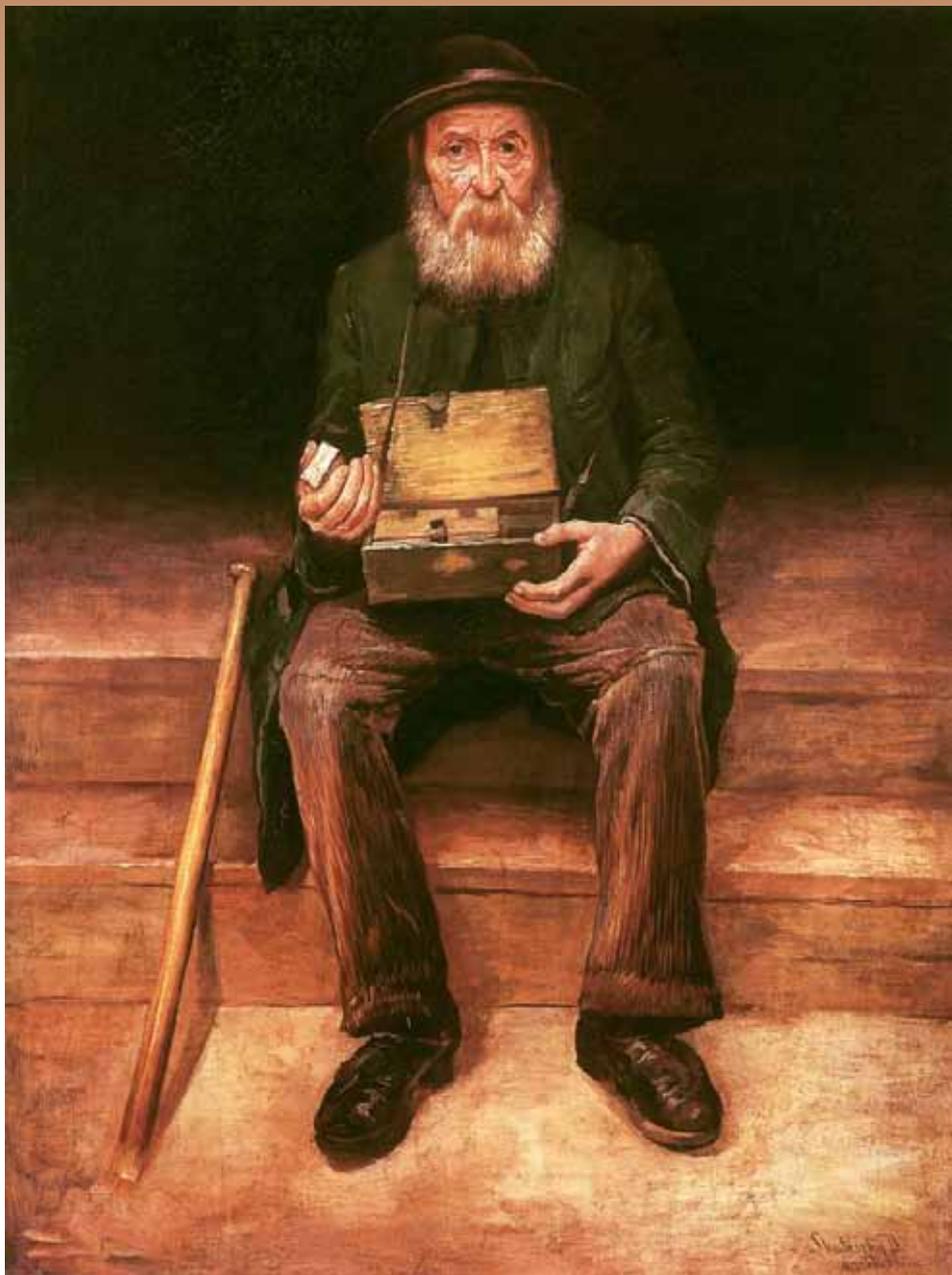
וכך שגור בפי חסידים הסיפור הבא: פעם איחל כ"ק אדמו"ר הזקן בנוכחות מחותנו הרה"ק רבי לוייצחק מברדיטשוב "שליהודים יהיה טוב בגשמיות וברוחניות". שאל רבי לוייצחק: תמנהי עליך מחותן, גשמיות לפני רוחניות?! ענה לו רבנו הזקן:

החומר. דרך זו איננה דרך התורה. עליפי תורה אסור לשבור את הגוף בתעניות וסיגופים, אלא 'עזוב תעזוב עמו' - עליך (הנשמה) לסייע לגוף לבצע את הכוונה עד שהוא יחדל מלהיות 'חמור'.

"כדי לעשות טובה ליהודי בגשמיות, ובפרט ברוחניות - צריכים מסירות-נפש. נשמה יורדת לעולם, וחיה שבעים-שמונים שנה, כדי לעשות טובה ליהודי".

עד כאן 'תורת' הבעש"ט ששמע מפיו ר' מרדכי, והרבה הלכתא רבוותא נגזרות הימנה. וכך כותב עליה הרבי הקודם במכתב אחר (אג"ק הנ"ל, עמ' רפב):

"מאמר פי קודש הקדשים, מורנו הבעש"ט

דנשמתא' פירושים, שתוקפם וה'קאך' של התאוות והתענוגים מעניינים הגופניים הם אלו הגורמים לחולשת הנשמה; ואילו במאמר הרב המגיד הכוונה היא, שחיסרון בבריאות הגוף מזיק מאוד לבריאות הנשמה".

חסידים מספרים, כי פעם אחת נכנס חסיד 'עובד' גדול ל'יחידות' אצל הרבי הרש"ב נ"ע והרבי מצא לנכון להעיר לו: "בראשית ברא" - 'בראשית' הכול, 'ברא' - מוכרחים להיות בריאים!".

עוד רגיל על פיהם של זקני החסידים בשם רבותינו: "א אידישע גשמיות - איז אויך רוחניות" [גשמיות של יהודי - גם היא הינה רוחניות!].

עם הפתגם הבא בוחר הרבי בספר 'היום יום' לציין את ערב ראש־השנה (כאן בתרגום־חופשי):

מפתגמי רבנו הזקן: אין לנו כל השגה, עד כמה יקר אצל הקב"ה הגוף של היהודי!

ניסיון העשירות עדיף

הרבי, אוהבם של ישראל, נוהג היה תמיד בשיחות ובמאמרים לבאר ולהכריח עד כמה הקב"ה 'צריך' לספק לכל יהודי בריאות איתנה ועשירות מופלגה. מרגלא בפומיה מאמר הגמרא (ראה ב"מ פזא), "כל ישראל בני מלכים הם ואפילו הבאת להם כסעודת שלמה בשעתו עדיין לא יצאת ידי חובתם".

הנה קטעים מתוך תמליל השיחה בין הרבי לאדמו"ר רבי אברהם יהושע העשל מקופישניץ (ג' במנחם־אב תשח"י):

הרבי: הפעולה בנוגע לפרנסה בהרחבה לבני־ישראל כשלעצמה... היא דבר טוב ונכון, כדי שבבני־ישראל יוכלו לנהל את חייהם מתוך הרחבה בגשמיות, שעלידה באים גם להרחבת הדעת כמאמר רז"ל "דירה נאה כו" - בגשמיות כפשוטו - "מרחיבין דעתו של אדם".

ולהעיר גם ממאמר רז"ל, "לא היה העולם ראוי להשתמש בזהב, ולמה נברא, בשביל המשכן ובית־המקדש", דיש לומר שכן הוא גם בנוגע לבני־ישראל, שתכלית ומטרת בריאת כסף וזהב בעולם, היא, בשביל בני־ישראל, שתהיה להם הרחבה בגשמיות, ועד לעשירות! **האדמו"ר מקופישניץ:** אצל האדמו"ר מקוצק, 'השרף' - לא רק שלא היתה עשירות, אלא אדרבה כו'.

הרבי: זוהי הנהגה השייכת ל'שרפים'... אבל יהודים שחיים בעולם־הזה הגשמי - זקוקים לבני, חיי ומזונא רוויחא, ובכולם רוויחא ועד לעשירות!

האדמו"ר מקופישניץ: הרי מפורש בכתוב "ראש ועושר אל תיתן ליי"?

הרבי: אדרבה, בכתוב זה נאמר גם "ראש

של יהודי

לאחר מכן רוחניות.

בראשית, ברא

פוסק הרמב"ם בהלכות דעות: "היות הגוף בריא ושלם, מדרכי (עבודת) השם הוא". בהמשך לאמור, גם בבריאות הגוף רואה החסידות יסוד קדוש. אחד הפתגמים המפורסמים ביותר ממורנו הרב המגיד נ"ע הוא: "נקב קטן בגוף הוא חור גדול בנשמה".

הרבי הסביר פעם (בי'חידות' לאדמו"ר מבעלזא שליט"א), כי אין זה עומד בסתירה לכך ש"תוקפא דגופא - חולשא דנשמתא", שכן: "דברי הזהר 'תוקפא דגופא - חולשא

"אכן כן. גשמיות קודמת לרוחניות. וכן מצינו ביעקב אבינו שביקש 'אם יהיה אלוקים עמדי וגו' ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש וגו' והיה ה' לי לאלוקים' - נמצאת למד שבקשת 'לחם לאכול ובגד ללבוש' קודמת לבקשת 'והיה ה' לי לאלוקים!'".

רבי לוי יצחק הוסיף לטעון: "וכי כיצד ניתן להשוות את ה'גשמיות' של יעקב אבינו ל'גשמיות' שלנו; אכן, ה'גשמיות' של יעקב אבינו קודמת לרוחניות!".

ענה לו רבנו הזקן: "ואת הרוחניות של יעקב אבינו, אפשר להשוות לרוחניות שלנו?!"...

ובאמת, נוסח הברכה המסורתית היא: "בגשמיות וברוחניות" - קודם גשמיות ורק

**"מאמר פי קודש
הקדשים, מורנו
הבעש"ט - 'עבור
עשיית טובה
ליהודי בגשמיות
ובפרט ברוחניות
צריכים מסירות
נפש' - הקים אלפי
אלפים וריבוי
רבבות אנשים"**

**"הנותן גמילות
חסד לאיש ישראל
בלבב שלם, בלי
שום מניעה,
והעושה טובה
לאיש ישראל
באהבה, כציווי
ואהבת לרעך
כמוך, שערי היכל
מעלה פתוחים
לפניו"**

עם התלמידים ולא הייתה שעתו פנויה כל-
כך ללמוד לעצמו, ולכן ניצל את ההזדמנות
שאינו צריך ללמוד עם התלמידים, בתשעה
באב, בשביל ללמוד לעצמו. ובמענה לשאלתי:
הייתכן?! הרי למדנו בשולחן-ערוך שאסור
ללמוד בתשעה באב! - השיב לי: אם צריכים
להלקותני בגיהנום - מוטב שילקוני עבור
לימוד התורה!...

ועל-דרך זה בנידון דידן: אם צריך להיות
עניין של ניסיון - מוטב שיהיה ניסיון של
עשירות מאשר ניסיון של עניות, ובודאי יעזור
ה' יתברך שיצליחו לעמוד בניסיון העשירות.
האדמו"ר מקופשיניץ סיפר בהמשך לסיפור
הרבי אודות דברי המלמד בנוגע ללימודו
בתשעה באב - אודות הרה"צ ר' דוד משה

(עניות) אל תיתן לי", והכתוב מקדים "ראש"
("אל תיתן לי") ל"עושר" ("אל תיתן לי"), היינו
שהבקשה דשילת העניות קודמת לבקשה
דשילת העשירות.

**האדמו"ר מקופשיניץ: עשירות - היא ניסיון,
והגני פוחד מהניסיון של עשירות!...**

הרבי: גם עניות היא ניסיון, ואדרבה, הניסיון
דעניות שגורם ליגיעה וצער כו' - גרוע וקשה
יותר, ועד כדי כך שאמרו חז"ל שעניות מעבירה
את האדם על דעתו ועל דעת קונו! וכיוון שכן,
מוטב אפוא שיהיה הניסיון של עשירות!...

זכורני בילדותי שבתשעה באב מצאתי את
המלמד דרדקי (שלימדני גמרא) יושב בחדרו
ולומד גמרא (בהסוגיות שאין לומדים בתשעה
באב). במשך כל השנה היה עסוק בלימוד

**"שאלו אותו: הלוא
זה היה באמצע
קריאת-שמע,
'יחודא עילאה'?!...
וענה: מה זה
'יחודא עילאה'?
- להשיג כסף
לפדיון-שבויים זהו
'יחודא עילאה'!"**

עס דארף זיין דער עיקר העלפין בלבב שלם מיט א גיפיהל האבין א גישמאק אין א אידין טאהן א טובה. [אמנם יש לדעת את הדרך להיכלות העליונים, אך זאת לא נוגע. העיקר הוא לסייע בלבב שלם, עם רגש, שיהיה 'טעם טוב' בעשיית יהודי טובה].

דווקא גמילות-חסד

הרבי מדקדק בסיפור זה ('תורת-מנחם התוועדיות' ח"י, עמ' 101):
"והגע עצמך:

"גמילות-חסד - לא זה היה עניינו העיקרי של הצמח-צדק. הוא לא היה ה'גביר' של העיירה, וגם לא ה'גבאי' של קופת גמילות-חסדים; בסך הכול דובר אודות הלוואה של סכום קטן שהיה לו משלו.

"ובזה גופא - מדובר רק על הזריזות בהקדמת ההלוואה משך זמן קצר לפני זה, כשיעור זמן תפילתו של הצמח-צדק שבמקום ליתן לו את ההלוואה לאחר התפילה, כפי שאמר בתחילה, הקדים ונתנה קודם התפילה.

"ואף-על-פי-כן, דווקא עניין זה - זריזות במצווה שלכאורה אינה לפי ערך דרגתו - פעל פעולה כזו שלא פעלו הבקשות והתפילות במשך זמן לפני זה".

מה זה 'יחודא עילאה'

נחתום בסיפור העמוק הבא, מעטו של הרב החסיד ה'תמים' ר' רפאל נחמן כהן ע"ה, שכידוע היה 'בעל חוש' חסידי מפותח מאוד ('ליובאוויטש וחייליה', עמ' 92):

"כן סיפר לי המשפיע ר' שאול בער עליו השלום זיסלין, שזה היה בנוכחותו:

"פעם אחת ראו שבאמצע קריאת-שמע פשט ר' מיכאל את הטלית ותפילין ויצא. עבר הרבה זמן ולא חזר. הלכו לחפש אותו ואיננו. אחרי זמן חזר וגמר תפילתו. כששאלו אותו איפה היה, סיפר שאורח עשיר בא להרבי לפני כמה ימים, וביקשתי ממנו נדבה לפדיון-שבויים, ואמר לי שיש עוד מקומות שצריך אני לתרום, ולכן יותר נכון שתבואו אליי לפני נסיעתי, ואז תקבלו יותר כסף. נזכרתי באמצע התפילה שהיום הוא נוסע, והלכתי לאכסניא שלו לקבל ממנו התרומה.

"שאלו אותו: הלוא זה היה באמצע קריאת-שמע, 'יחודא עילאה'?!...! וענה: מה זה 'יחודא עילאה'? - להשיג כסף לפדיון-שבויים זהו 'יחודא עילאה'!".

שיהיה אפוא לכולנו... טוב בגשמיות!

הכתבה מוקדשת לזקנת מרת שרה שתח"י רסקין, המעוררת תמיד על "גשמיות של יהודי"

הנ"ל וייתן לו הגמ"ח ויחזור לבית-הכנסת להתפלל.

"כשלבש הוד כ"ק אאזמו"ר אדמו"ר הרה"ק צמח-צדק את הטלית ותפילין, הנה פתאום ראה את הוד כ"ק זקנו כ"ק אדמו"ר הזקן נכנס לבית-הכנסת בפנים צהובות ויאמר לו: הנותן גמילות חסד לאיש ישראל בלבב שלם, בלי שום מניעה, והעושה טובה לאיש ישראל באהבה, כציווי ואהבת לרעך כמוך, שערי היכל מעלה פתוחים לפניו".

'טעם טוב' בעשיית טובה

ממשיך כ"ק אדמו"ר הקודם באגרתו הנ"ל ומספר:
"כשסיפר הוד כ"ק אאזמו"ר אדמו"ר הרה"ק

צמח-צדק להוד כ"ק בנו אאזמו"ר הרה"ק מוהר"ש סיפור זה בשנת תרט"ז אמר לו:

"מיט דעם וואס מי העלפט א אידין אין פרנסה, אפילו פארדינען זיבעציג קאפקעס אין א קעלביל, איז די אלע שערי היכלות העליונים זיינען פאר איהם אפיין. [בזה שעוזרים ליהודי בפרנסה, אפילו כדי להרוויח שבעים קופיקות עבור עגל, נפתחים כל שערי היכלות העליונים].

"בשנת תרל"ט סיפר הוד כ"ק אאזמו"ר אדמו"ר מוהר"ש את כל הנ"ל להוד כ"ק אאזמו"ר הרה"ק ויסיים לאמור:

"מי בעדארף אפילו וויסין די וועג צו די היכלות העליונים נאר דאס מאלט ניט אויס

מטשארטקוב שהיה רגיל לילך כשראשו נוטה כלפי מטה, שפעם בסעודת פורים אמר לו ה"בדחן" בדרך צחות ה"ריבוננו של עולם" איננו "גזלן" ומדוע כבודו מפחד ממנו כל כך?!...!

ואמר לו הרבי (בחיוך): מוכרחני לומר לכם בסגנונו של ה"בדחן" הנ"ל: מדוע מפחד כבודו לבקש מהריבוננו של עולם עשירות?!...!

לקראת סוף ה'יחידות' הזו, ביקש הרבי מהאדמו"ר מקופשניץ שיסכים עמו שיהודים חייבים עשירות - והאדמו"ר התרצה והסכים.

פתאום ראה את זקנו

סיפורי חסידים על העדפת גשמיות של יהודי אחר על-פני הרוחניות של עצמו, ישנם למכביר. כאן ננסה להביא כמה מהם. נפתח בסיפור המפורסם על כ"ק אדמו"ר ה'צמח צדק' נ"ע (אג"ק כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע ח"ד, עמ' תקכב):

"רגיל היה הוד כ"ק אאזמו"ר אדמו"ר הרה"ק צמח-צדק צוקללה"ה נבג"מ ז"ע לראות את הוד כ"ק זקנו אדמו"ר הזקן אחר הסתלקותו בהקיץ או במחזה לילה, והיה פותר לו שאלותיו בנגלה ובנסתר.

"בעת ההיא בשנת תקע"ה והוא יושב סגור ושוקד בלימודו ונקבצו אצלו כמה שאלות בלימודיו אשר לא ידע איך להכריע והשתוקק במאוד לראות את הוד כ"ק זקנו אדמו"ר הזקן כרגילותו, אבל לא עלתה לו והיה בצער גדול מזה.

"פעם בהשכמה הלך הוד כ"ק אאזמו"ר הרה"ק צמח-צדק להתפלל אל בית-הכנסת של הוד כ"ק חותנו אדמו"ר האמצעי צוקללה"ה נבג"מ ז"ע ובעברו דרך השוק פגש באחד מאנשי השוק ור' מרדכי אלי' שמו, איש פשוט וירא-שמים, הנהנה מיגיעו כפו במסחר השוק והיום היה יומא דשוקא. ויבקש רמ"א מאת הוד כ"ק אאזמו"ר אדמו"ר הרה"ק צמח-צדק כי ילווה לו סך חמישה ששה ר"כ [רובל כסף] עד ערב או מחר בוקר, כי ביום הזה יכול להרוויח. ויענהו הוד כ"ק אאזמו"ר אדמו"ר הרה"ק צמח-צדק כי לחזירתו מבית-הכנסת יבוא אל בית דירתו וייתן לו הגמ"ח אשר מבקש.

"בבוא הוד כ"ק אאזמו"ר אדמו"ר הרה"ק צמח-צדק לבית-הכנסת נפל ברעיונו הקדוש המאמר, ר' אלעזר יהיב פרוטה לעני והדר מצליי", והמאמר "גדול גמ"ח מצדקה" ויתבונן הוד כ"ק אאזמו"ר אדמו"ר הרה"ק צמח-צדק אשר לא טוב עשה, כי לא נתן להרמ"א הגמ"ח אשר ביקש.

"תיכף, וילך הוד כ"ק אאזמו"ר הנ"ל וביני לביני התקבצו הרבה אנשי הכפר עם עגלותיהם וסחורתם. עלה לו להוד כ"ק אאזמו"ר אדמו"ר הרה"ק צמח-צדק בטורח רב למצוא את הרמ"א

מהסרדינים בס

הרה"ח ר' משה אדרעי שיחי' מספר על ילדותו במרוקו, על העלייה לארץ, על ההתמסרות ל'בית-הספר למלאכה' ועל הקירובים מהרבי

סבאג זצ"ל, האישיות הרבנית החשובה בעיר שבספריו ציין לדבריו של הרבי הרי"צ נ"ע ולספרי חסידות נוספים.

כשהיה בן תשע נפטר אביו של ר' משה, ואת בריהמצווה שלו הוא חגג שנתיים מוקדם יותר, עם אחיו (הרב) יעקב שהיה בן 13. מי ששימש בעבורם ממלא מקום לאביהם, הוא אחיהם הגדול, (הרב) ניסים, שהתייתם בגיל 17 - כולם תושבי הכפר.

עוד בטרם פטירתו, החל אביהם של האחים אדרעי בהליך עליה ארצה. "אני זוכר את ההתרגשות", מאירות פניו של ר' משה, "כשהגיעה הבשורה שהנה אנו יוצאים, אמרתי לאחיי שמעתה אסור לנו לדבר דיבורים אסורים, ומעתה עלינו לנהוג באופן של 'מעלין בקודש'. הלוואי שאנשק היום ספריתורה באותה התרגשות שבה נשקתי את אדמת ארץ הקודש כשהגענו הנה", הוא אומר.

המשפחה שוכנה במעברה באשקלון. חודש אחר-כך, הגיע לעיר הרה"ח ר' ישראל לייבוב ע"ה, יו"ר צעירי-אגודת-חב"ד. הוא הבחין בילד משה, בן ה-11, מתרוצץ בשוק ומנסה להעלות בידיו פרנסה כלשהי למשפחתו. "תמיד דאגתי לפרנסה. למדתי לתפור נעליים וזרעתי ירקות סביב הפחון במעברה. באותו יום שר' ישראל פגש אותי, הייתי עסוק במכירת דליי קרח עם פטל לעוברים ושבים".

בהסכמת האם, נלקחו האחים יעקב ומשה לכפר-חב"ד. בצומת בית-דגן המתין להם ר' דוד לסלבוים, וכעבור חודש עקרה המשפחה כולה מהמעברה לכפר-חב"ד, שבו עצמו נדדה בין חמש דירות עד שהשתכנה בבית קבע.

אבל ר' משה לא הספיק ליהנות דיו מהאוירה החסידית החדשה שאליה נחת. הוא נלקח לשיבת 'תומכי תמימים' בלוד והשתלב במהרה בין תלמידה. מייד כשהגיע, הוכנס לחדר האוכל. מרת הענא לאופר ז"ל, שהייתה הטבחית, כיבדה את האחים במאכל חדש ומזר... דג מלוח, או - הרינג. "על ההתחלה, רק הגענו במרוקו ומייד 'אריין געהאקט' הרינג", צחק ר' משה.

אירוח לאורחים הרבים, ולא נח לרגע. עד שנמצאו בעבורם מקומות אירוח, המתינו כמה מהאורחים בעזרת-נשים של 770, ובינתיים סעדו אוכל שר' משה ארגן בעבורם.

באותו ערב חילק הרבי לציבור דולרים ל'שליחות מצווה'. גם ר' משה אדרעי הצטרף לתור הארוך. "בכל פעם שעברתי בחלוקת דולרים בימי ראשון, הרבי תמיד עיכב אותי ונתן לי דולרים נוספים בשביל 'בית-הספר למלאכה', שעם צוותו נמנית, אבל בחלוקות שנערכו בערב, הרבי מעולם לא עצר אף אחד. החלוקה התנהלה כמו 'סרט נע'".

באותו ערב אירע דבר יוצא-דופן. הרבי עיכב, שלא כהרגלו, את ר' משה, ונתן לו דולר נוסף, ללא הפניה. "זה כנראה היה מיועד לי, כשכר על העזרה לאורחים", מעריך ר' משה. אברך תושב קראון-הייטס, שהבחין ביחס יוצא-הדופן, מיהר אל ר' משה והתעניין מה סוד היחס החרגי. "אני מבטיח לך", נענה ר' משה, "שאם תארח את האישה הזו שאני עדיין לא מצאתי בעבורה מקום להתארח, הרבי יתייחס גם אליך בצורה מיוחדת". וכך היה. האישה הזמנה אל בית האברך, וכתגמול, כשיצא הרבי בדרכו מהיכל 770, הפנה אליו תנועת עידוד יוצאת-דופן בידו הקדושה.

קרח עם פטל

הוא נולד בפורים בשנת תש"ד, בעיר ספי במרוקו, שמוזהה כיצואנית סרדינים גדולה בעולם. "בתשכ"ו", מספר ר' משה, "כשהייתי אצל הרבי, ראיתי במטבח של הישיבה סרדינים 'מייד אין מרוקו' מספי... וגם כשנסענו לפני כמה שנים לביקור שורשים בספי, אחי ואני, פנינו אל הנמל לרכוש סרדינים ולצלוח אותם". הוא זוכר בערגה את חיי הילדות שלו, איך היה אביו, ר' מסעוד ז"ל, מעיר אותו מידי בוקר בשעה חמש כדי להתפלל בבית-הכנסת, אחרי שהוא עצמו היה ניעור מחצות הלילה לאמירת 'תיקון חצות' ולומד תורה עד עלות השחר. באותה ערגה הוא זוכר את רבי ברוך

ת הרה"ח ר' משה אדרעי אף פעם אי-אפשר לתפוס לבד. תמיד נמצא באמתחתו איזה דבר מאכל אפוי או מתוק, ואין מי שלא הודה לו בסוף יום צום, אחרי שהחיה את נפשו ב'מזונות' ובשתייה שהוא מנדב לבית-הכנסת. אחרי שעת שיחה עם ר' משה, מצאנו באמתחתו עוד כמה דברים: זיכרונות מרתקים מהרבי, סיפורים מימי הבראשית של כפר-חב"ד ומישיבת 'תומכי תמימים' - כשעוד הייתה 'בפרדס' בלוד, וגם מענה מיוחד מהרבי המורה לו חד-משמעות להתרכז בעבודה בבית-הספר למלאכה, אותו הוא נושא בכיסו יום-יום, כבר עשרות שנים.

אלא שיש עוד משהו, נוסף על כל זה, שנדמה כי הוא 'נישא' עם ר' משה ואופף אותו בכל מקום בו הוא נראה, עם רכבו המפורסם או בלעדיו: זהו החן המיוחד שלו, האמרה העליזה - לרוב ביידיש - שעל לשונו, הרוח החסידית שמזכירה לכל מי שפוגש בו, כי ר' משה הוא דוגמה לחסיד של הרבי.

אבל תחילה, נדמה כי עלה בידינו לפצח את 'סוד המזונות' - כך נכנה את האירוח שיוזם ר' משה לבאים בשערי בית-הכנסת 'בית מנחם' בחג-הסוכות ובמוצאי הצומות. ראשית, הדבר כנראה מוטבע באישיותו השופעת והקורנת, והיא פועל-יוצא אחד מיני רבים שלה. ההוכחה המשמעותית ביותר לאותה רוח התנדבות של ר' משה אדרעי, היא הפעילות הענפה שהוא מקיים במסירות ובנחישות עם בוגרי 'בית-הספר למלאכה' כבר שנים ארוכות.

ומלבד האישיות המעניקה, יש אולי גורם נוסף:

זה היה בט"ו בשבט, לפני כמה עשרות שנים. ר' משה שהה ב'בית חיינו', כשהבחין כי בנוסף אליו - 770 שוקק אורחים. אלא שבאמצע החורף, מנגנון ה'הכנסת אורחים' של ר' משה ירוסלבסקי ע"ה, שאירח ודאג לאורחי חודש תשרי - לא פעל. רבים מהאורחים היו חסרי אונים ולא ידעו היכן יתארחו.

ר' משה, שבעצמו היה אורח, קלט את המצב והפשיל שרווליו. הוא החל לארגן

פי להרינג בלוד

כך לרבי, ושלה את המכתב הארוך בידי של החתן המיועד. ל'יחידות' נכנסו ר' משה ורעייתו, לאחר חתונתם שהתקיימה בלונדון. תגובת הרבי הייתה חד-משמעית: "יתגבר על כל המונעים ומעכבים, מבית ומחוץ, וימשיך בהצלחה מופלגה".

מאז לא נטש ר' משה את משמרתו. מאותה 'יחידות' זכה לקבל עוד התייחסויות מופלאות שעודדו אותו להתמסר, התמסרות הנמשכת עד עתה לבית-הספר ותלמידיו. רק לפני כשבועיים התכנסו מאות תלמידים לשעבר לכנס הבוגרים השנתי שמארגן ר' משה באדיקות רבה, שנה אחרי שנה. אלפים מהם רואים בו עדיין את המדריך והרב האהוב מבית-הספר וקשורים אליו בכל נפשם. המסגרת הזו קצרה מלהכיל את כל זה. המלצתנו לקוראים היא פשוט לפנות אליו, אל ר' משה בעצמו, והוא - באותו מאור פנים שקיבל אותנו, בוודאי ישמח להתוועד ולספר עוד ועוד...

הייתה שנת הפטירה של הרבנית חנה ע"ה, אמו של הרבי, והרבי התוועד מידי שבת. המשפיע הגה"ח הרב שמואל לויטין ע"ה, שאל את הרבי אודותיו, בעת שסעד על שולחנו של הרבי באחד החגים - האם עליו לחוג את החגים יום אחד או יומיים. הרבי ענה לו, שהיות ובאתי 'על דעת הרבי', עליי לחוג יומיים, כמנהג המקום. בסיום החודש, שהיה גדוש בהתוועדויות ו'השפעות', רציתי להישאר, אך הרבי (ביחידות), 'העיף' אותי לארץ. אני זכור שבכיתי על-כך 72 שעות ללא הפסקה, אבל עשיתי כהוראת הרבי ושבתי ל'בית-הספר למלאכה'".

בשנת תש"ל נישא ר' משה לרעייתו תחי', בת הגה"ח הרב אונסדורפר ע"ה מלונדון. החם, שהגיע מלונדון לארץ, להכיר את חתנו המיועד, והבחין בעבודה התובענית שלו ב'בית-הספר למלאכה'. הוא הפציר בו כי יחדל מלכהן כמדריך ותחת זאת יתרכז יותר בלימוד ובנתינת שיעורים. הוא אף כתב על

כישרונותיו הברוכים, שגרמו לכך שתמיד זכה בפרס הראשון על לימוד עברית בבית-הספר 'אליאנס' במרוקו, עמדו לימינו. תוך חצי שנה הוא למד לדבר ביידיש, התעקש להשתתף בהתוועדויות של המשפיע הרה"ת הרב שלמה חיים קסלמן ע"ה שהתקיימו בשפה זו, עד שהיא נעשתה שגורה על לשונו.

ימשיך בהצלחה מופלגה

בתשכ"ב, כשהיה בן 17, התמנה ר' משה למדריך ב'בית-הספר למלאכה'. רבים מתלמידיו נעשו חסידי חב"ד, קצתם מתגוררים עד היום בכפר-חב"ד. מאז נהפך לחלק בלתי נפרד מהמוסד.

"כשהם הגיעו לכיתה י"ב, לשנת הלימודים תשכ"ו, חבריי מהישיבה בלוד שכבר עברה לכפר-חב"ד נסעו ל'קבוצה'. הצטרפתי אליהם לנסיעה לחודש 'תשרי' של שנת תשכ"ה. זו

מגלים את הפוטנ

משהו טוב, טוב מאוד אפילו, עובר על התלמוד-תורה בעת האחרונה • בתוך הכיתות, במסדרונות ואפילו בחצר הת"ת, מתרחשת עשייה חינוכית, ללא הפסקה • ספרייה מעשירה, מבצעים חסידיים ועוד שלל פעילויות מבורכות • ותלמוד תורה כנגד כולם

תוצאה ישירה של התגייסות כללית של הורי התלמידים, ועד כפר"חב"ד והמועצה האזורית. עשרות תלמידים גודשים אותה בהפסקות ובעיתות הפנאי, והמורים מלווים את התלמידים ומכוונים אותם בעיון, במחקר, בהתבוננות ובהעשרה כללית. בספרייה הוקם אגף מיוחד המיועד למורים ולמחנכים והוא כולל מאגר נכבד של ספרי קודש ותורת חב"ד. אורחים ונציגי משרד-החינוך הבאים לת"ת, אינם מסתירים את התפעלותם לנוכח המיזם הייחודי, ומתחייבים להעביר את דבר קיום הספרייה, כאות וכדוגמה לשיתוף פעולה פורה שתוצאותיו נושאות פירות משובחים.

קופות-צדקה ייעודיות

בתחילת שנת הלימודים הנוכחית חולקו לתלמידי הת"ת קופות צדקה ייעודיות, שאחת לחודש התלמידים מחזירים למשרדי הת"ת. הכסף המצטבר מדי חודש בחודשו משמש באופן בלעדי וישיר לפיתוח מיזמים חינוכיים, ייחודיים, שאינם כלולים בדמי תשלום שכר הלימוד החודשי. רק לאחרונה, הוקמה ברזייה נהדרת לתועלת התלמידים, באחד המרחבים הבלתי מנוצלים עד כה במתחם הלימודים. מאז הקמתה, הוסר הלחץ בתום ה'הפסקות' מאזור הברזים, והתלמידים שותים ומרווים את צימאונם בששון.

הקלסר החסידי

בשנת הלימודים הנוכחית החליטו בתלמוד-תורה להעמיק את

קבלת-פנים חמה וחיגיגית

שנת הלימודים תשע"א נפתחה בתלמוד-תורה, בתנופה גדולה. כבר ביום הראשון של השנה הופתעו הילדים ל'קבלת פנים' מיוחדת, כאשר דוכנים עם מיני מתיקה ושקית שתייה אישית עומדים הכן בציפייה לבוא התלמידים.

מנהל הת"ת, הרב יעקב סגל ומחנכי הכיתות מקדמים בחיבה את התלמידים, ויוצרים היכרות אישית עם ילדי החמד ששבו זה עתה מ'בין הזמנים'. ניכר היה שההפתעה הלזו מהווה את 'רייית הפתיחה' לקראת שנת הלימודים הנפתחת ברוח 'החזון בית ספרי' שמטרתו - 'מימוש הפוטנציאל הגלום בכל ילד'.

בחודש אלו עסקו התלמידים במרץ בהלכות החגים ובהכנה לחגי תשרי הקרבים ובאים.

ספרייה על שם הרבי והרבנית

בשנה זו ה'ספרייה' פותחת את שעריה לעוד ועוד תלמידים. הספרייה פתוחה ארבעה ימים בשבוע ומשמשת ללימוד, לעיון ולקריאה. מה יפה הוא המראה של שהתלמידים צעירים הישבים ברוגע ובשלווה, מעיינים בספרים, מפתחים תחומי עניין ומרחיבים אופקים. הספרן המחנך, הרב ישראל זלמנוביץ, מנווט ביד אמן את התנהלות הספרייה, ומציע בדרכו האופיינית לו לכל תלמיד ותלמיד, ספר ברמת הקריאה שלו ובהתאם לתחומי התעניינותו.

הספרייה הייחודית, הקרויה על שם הרבי והרבנית נ"ע, גם יחד, הינה

נציאל שבכל ילד

לציין את הרב ישראל זלמנוביץ, הממונה על עריכת החומר לתלמידים בצורה ידידותית ואוריינית, לתועלת כלל התלמידים.

המצטיינים יצאו לפארק

זו כבר השנה החמישית ברצף שתלמידי התלמוד-תורה מקבלים דפי-שימוט מאתגרים לקראת היציאה לחופשות חגים. גם השנה

המודעות ואת הקשר של התלמידים לנשיאי חב"ד לדורותיהם. במסגרת הפעילות, כל כיתה בת"ת נקראת על שם אחד מאדמו"רי חב"ד. כיתה א' היא כיתה הבעש"ט, כיתה ב' היא כיתה המגיד ממזריטש וכך הלאה. בנוסף, כל תלמיד קיבל 'קלסר חסידי' ייחודי הכולל פעילויות, ומאגרי לימוד בנושאי נשיאי חב"ד. לקראת סוף שנת הלימודים ייערך כנס חגיגי שיסכם את הפעילות החסידית. פרסים יקרי ערך יוענקו לתלמידים שיעמיקו ויחקרו את תולדות חב"ד ורבותיהם. מן הראוי

הדפוס. את המעמד כיבדו בהשתתפותם, יו"ר הוועד, הרב בנימין ליפשיץ וחברי ועד ההורים של הת"ת. להדפסת ספר ה'תניא' קדם שינון חומר לימודי חסידי מגוון וחינוך שהוכן במיוחד לרגל י"ט בכסלו.

פרויקט חונכת יוצא־דופן

בראשית החודש הזה, החל לפעול מיזם חינוכי יוצא־דופן. תלמידי כיתה ו' לומדים בחברותא ומחזקים את תלמידי כיתה ו' בבית־הספר השכן, 'אור שמחה'. הלימוד מתקיים בהיכל הספרייה, כשהתלמידים מקבלים חומר לימודי ערוך כהלכה (שיחה של הרבי) ולומדים יחדיו בחיות, בבחינת "איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק". בלימוד המשותף ניתנת ההזדמנות לתלמידי כיתה ו' לפתח מודעות לערך השליחות ולחיזוק הזולת.

שיעורי חסידות כיתתיים

בחודש כסלו החל לפעול מיזם חינוכי בכיתות ד"ז, בדמותו של שיעור שבועי בחסידות, פרי יוזמת התלמידים עצמם, בבחינת 'התערותא דלתתא'. פעם בשבוע מגיעים התלמידים כשלושת רבעי שעה לפני תחילת הלימודים, ולומדים יחד עם מחנך הכיתה חסידות בצוותא. בכל כיתה מונו תורנים שתפקידם להכין מראש כיבוד קל ולארגן את השיעור, הלכה למעשה. הלימוד המשותף מחזק את הקשר בין המחנך לתלמידים ויוצר מוטיבציה כללית להתקדמות לימודית ולהנהגה חסידית בדרך־ארץ, מתוך יראת־שמים.

שיתוף־פעולה פורה ומוצלח

בשנה זו החל לקרום עור וגידים מיזם ייחודי משותף לתלמוד־תורה ול'ועדת החינוך' שעלידי ועד הכפר, בראשות הרב שמואל־יעקב קעניג ומזכיר הוועדה, ר' עופר דישון. במסגרת המיזם פועלים כוחות־עזר בדמות מורים המסייעים באופן אישי וממוקד לקידום תלמידים המתקשים במקצועות היסוד ובלימודי הקודש. אין לתאר את התרומה האדירה של המיזם לתלמידים.

"אני תפילה לה' יתברך, שיתן לנו את הכוח להמשיך לעשות ולהצליח, ובכך להרבות נחת־רוח להורי התלמידים היקרים ולרבי בראשנו", אומר מנהל הת"ת, הרב יעקב סגל. ■

התלמידים קיבלו דפי־משימות לקראת יציאה לחופשת חג־הסוכות. משימות לימודיות־חינוכיות מותאמות לכל גיל. תלמידים שהתמידו במילוי המשימות זכו לצאת ליום מנוחה ומרגוע ב'פארק פתח־תקווה'. ארבעה אוטובוסים מלאים בקרוב ל־200 תלמידים יצאו ביום שני י' במרחשוון לפארק. התלמידים קידשו שם שמים במהלך הנסיעה ובפארק עצמו, כמצופה מתלמידי 'התלמוד־תורה של הרבי'.

התוועדות מוטסת

יום רביעי, ה' במרחשוון תשע"א. העולם כמקרה. מבצע חילוץ הרואי של 35 כורי פחם מעומק של 650 מטר מתחת לפני האדמה, מתרחש בשעות אלו ממש במדינת צ'ילה. אך דומה שהדרמה האמיתית מתרחשת הרחק מזרקורי המצלמות, דווקא בגובה של 10,000 רגל מעל פני הקרקע. 70 תלמידים, 'מצטייני דרך־ארץ' והנהגה חסידית של הת"ת בשנת הלימודים תש"ע, עומדים הכן לקראת ההמראה לטיסה שמיימית, וכנס צבאות ה' ייחודי בשמי הארץ'.

טיסה מספר 038 של חברת 'ארקיע' ממריאה ובה קבוצה של 70 תלמידים נרגשים. ביום זה ממשים הם נוסעי הטיסה את תוצאת התנהגותם בדרך ארץ והנהגה חסידית לאורך כל שנת הלימודים ובכך קיימו הלכה למעשה "דרך ארץ קדמה לתורה".

ההכנה לטיסה והטיסה עצמה היו 'התוועדות פעילה' וכנס צבאות ה' עם המשפיע הנמרץ של הת"ת, הרב מנחם־מענדל אלפרוביץ'. זו הייתה התוועדות מוטסת, למעלה מכל מדידה והגבלה...

הדפסת ה'תניא' בי"ט בכסלו

יום שישי, י"ט בכסלו תשע"א, 10:30 בבוקר. מעמד ייחודי מתרחש אל מול מאות זוגות עיניהם של התלמידים העומדים הכן בדרך־ארץ מופתי, לקראת תחילת הדפסת ספר ה'תניא' בחצר התלמוד־תורה.

מנהל הת"ת, הרב יעקב סגל פותח בדברים על מעלת היום וגודל הזכות של הדפסת ספר התניא ובפרט בחג הגאולה' עצמו. את האירוע מכבד בנוכחותו, הרה"ח ר' לייבל זאיאנץ מברזיל, הידוע בהתמסרותו להדפסת 'תניא' בכל העולם.

המד"א, הגאון החסיד הרב מרדכי־שמואל אשכנזי שליט"א מברך את התלמידים ומאחל להם שייכלו בדרכו של האדמו"ר הזקן, ושהאותיות הקדושות שבספר ייכנסו תוך מוחם ליבם.

מחנכי הכיתות יחד עם נציגי התלמידים נקראים לקחת חלק בהדפסה, כשכל תלמיד מקבל דף 'תניא' שיוצא בזה הרגע ממכש

מה בין 'כלובי המחזור' לבין ימות המשיח

האם ייתכן שבתוך הדאגה לכדור-הארץ ובאכפתיות לבעלי-חיים נכחדים טמונה הארה כלשהי ממושגי ימות המשיח?

התבטאויות של הרבי בנושא הזה. השבתי לו שלא עולה בדעתי ברגע זה התייחסות מיוחדת לעניין, חוץ משיחה אחת בשנות המ"מים שבה הרבי קרא לפתח את ניצול אנרגיית השמש, כדי להקטין את התלות בנפט.

אבל תוך כדי שיחה התחלתי לחשוב שבעצם בתוך הדאגה לכדור-הארץ ובאכפתיות לבעלי-חיים נכחדים טמונה הארה כלשהי ממושגי ימות המשיח. הלוא הדבר הבסיסי של ימות המשיח הוא שהעולם יהיה עולם מתוקן, שאינו עוסק בהרס, במלחמה ובתחרות, אלא בבניין ובשיתוף-פעולה. זה המובן הפשוט של 'לשבת יצרה' - לבנות עולם תקין.

עד העת האחרונה לא חשבו בני-האדם במושגים של עולם, אדם חשב על ביתו ודאג לשכונתו, ומעטים חשבו לכל היותר במושגים של ארץ ומדינה. אבל חזון אחרית הימים, שעליו מדברים הנביאים וחז"ל, מדבר על עולם שלם שיבוא לידי תיקונו, ואף על בעלי-חיים שיחיו בשלום זה עם זה, ועל "לא ירעו ולא ישחיתו". ייתכן אפוא שההתעסקות של בני-האדם בדאגה לעולם נובעת מהארה כלשהי ממושגי

ימות המשיח שכבר מתחילה להאיר בימינו. כשם שכיום חשים המוני בני-אדם צימאון לרוחניות, שזו הארה מהייעוד "הנה ימים באים נאום ה', והשלכתי רעב בארץ; לא רעב ללחם ולא צמא למים, כִּי־אם לשמוע את דברי ה'" - כך גם הדאגה לשלום העולם נובעת מאיזו הארה ממושגי תיקון העולם שיהיו בימות המשיח.

אולי גם בזה רואים איך שהעולם מכין את עצמו לקראת ימות המשיח. במקום לכלות את משאבי הבריאה, תוך הרס מערכות של צומח וחי שהקב"ה ברא, מרגישים בני-האדם כי צריך לשמור על הבריאה ולדאוג לתיקון העולם, תחילה בגשמיות, ומזה יבואו גם לתיקונו ברוחניות.

תודו שלא חשבתם כי יכול להיות קשר בין השלכת בקבוק פלסטיק לכלוב המחזור לבין ימות המשיח... ■

לפני כחודש קמנו יום אחד למציאות חדשה שבה הופיעו בחוצות כפר-חב"ד כלובי המחזור המיועדים לבקבוקים ולמכלי פלסטיק. האמת היא שהייתי ספקן למדיי באשר לשיתוף-הפעולה של תושבי הכפר עם רעיון המחזור. וכי למה יטרחו אנשים לרכז את הבקבוקים בפניה כלשהי בבית ואחר-כך להיטלטל איתם אל כלוב המחזור?

בכלל, תודעת המחזור ואיכות-הסביבה איננה מפותחת ביותר במגזר החרדי. לנו יש דברים חשובים יותר לעסוק בהם מלדאוג לשפירית הביצה ולשכבת האוזון. יש לנו משפחות גדולות לפרנס ולחתן. ענייני חינוך, מידות טובות, יראת-שמים וקביעות עיתים לתורה - הם העומדים בראש מעייננו. את סוגיות איכות הסביבה אנחנו משאירים למי שכבר אין להם דאגות אחרות... אמנם בעשור האחרון קמו ארגונים חרדיים המנסים לקדם את העניינים האלה. הללו מצטטים פסוקים ומאמרי חז"ל המוכיחים כי הדאגה לסביבה ולמניעת מטרדים איננה המצאה חדשה, אלא הכול ניתן למשה מסיני, ובכל-זאת, הנושא

הזה נשאר בשוליים בתודעת הציבור החרדי.

אך ראו זה פלא, כלובי המחזור שהוצבו בכפר החלו להתמלא מיום ליום, ובמהרה כבר היה צורך לרוקן אותם, לנוכח ההיענות הגבוהה של הציבור. הדבר קרה בלי שום קמפיין ותעמולה בקרב התושבים, אלא כדבר מובן מאליו. האנשים כאילו מרגישים בעצמם שחבל לזרוק לאשפה דברים שניתנים למחזור, והם מוכנים לעשות את המאמץ הכרוך בהבאתם אל נקודות האיסוף.

...

הדבר הזכיר לי שיחת טלפון שקיבלתי לפני כשנה. התקשר יהודי שהתקרב לחב"ד, והחל לעסוק בנושא אקולוגיה ואיכות הסביבה. הוא שאל אותי אם אני זוכר

מי שמע על הו

או: כיצד השתלטה השפה ה'מתנגדית' על חיינו

האחרונה בעיתון מסוים, כאשר הם כותבים על ר' שלמה מיינדנצ'יק - שהיה אחד מהעסקנים המופלאים של חב"ד ועמד בראש ועד כפר-חב"ד במשך שנים רבות, במסירות והקרבה - הם קוראים לו, "הרב מיינדנצ'יק". כל מי שהכיר אותו במשך כל ימי חייו קרא לו "שלייאמקע". מעולם לא קרא לו איש, "הרב מיינדנצ'יק". אם מישהו היה פונה אליו בשם זה, הוא לא היה מפנה אליו את ראשו. וזה לא בגלל ענווה יתרה שסיגל לעצמו, אלא כי צירוף התואר 'רב' לשמו של שלייאמקע הוא אבסורדי ומגוחך. ענייני רבנות ורבנים היו רחוקים ממנו כרחוק מזרח ממערב. והנה, אחר פטירתו, כאשר מזכירים את שמו, הוא נהפך ל"הרב מיינדנצ'יק". ואני הקטן חושב שהתואר 'רב' שמצמידים לשמו, גורם לנשמתו צער מיותר. מדוע צריך להדביק לאיש הזה כינוי שלו עצמו לא נוח איתו?

הבה נחזור שנים רבות אחורה ונראה כיצד קראו לגדולי החסידים בדורות הקודמים: ניקח לדוגמה את גדולי החסידים ר' הלל מפאריטש ור' אייזיק מהומיל. שם משפחתו של ר' הלל היה מאליסאוו, ושם משפחתו של ר' אייזיק היה אפשטיין. האם מישהו שמע על השם מאליסאוו או אפשטיין? למרות שהיו צדיקים קדושי עליון, ובנוסף לזה גאוני עולם, קראו להם "ר' הלל" ו"ר' אייזיק", ללא שום תוספת. מעולם לא קראו לר' הלל, "הרב מאליסאוו" ולר' אייזיק, "הרב אפשטיין". איש מעשרות אלפי החסידים שבדורם לא ידע כלל את שם משפחתם. תתארו לעצמכם שמישהו יכתוב היום ספר על תולדות חייו של ר' הלל מפריטש ויקרא לספר "תולדות הרב מאליסאוו", הרי הוא יהפוך את הספר לחוכא ואיטלולא.

ניקח דוגמה נוספת. קרובה יותר לדורנו: אביו של הרבי, הרה"ג רבי לוי־יצחק שניאורסאהן, היה גאון בנגלה, בחסידות ובקבלה. כל ימי חייו קראו לו "ר' לייזיק". מעולם לא קראו לו, "הרב שניאורסאהן".

אחד מגדולי החסידים בדור הקודם היה החסיד ר' זלמן־משה היצחקי. "זלמן משה" - כך קראו לו הכול, מהגדול שבגדולים ועד לקטן שבקטנים. אני מתאר לעצמי מה היה מעולל ר'

מחסידי חב"ד. כינויים ותארים שהיו זרים לחסידים, נהפכו בשנים האחרונות למטבעות לשון מקובלים בקרבנו. המצב הקשה ביותר בתחום זה הוא בישיבות הקדושות, שם כל 'צוציק' שאומר שיעור של חצי שעה ב'קיצור שולחן־ערוך' נהיה מייד "הרב". "הרב אומר", "הרב רוצה", "הרב חושב" ו"הרב מרקד". במשך שנים התהלך בינינו יהודי חסידי שהיה מסור ונתון לענייניו של הרבי, ועמד בראש מוסדות גדולים וחשובים, בראורייין ובר־אבהן - ר' אפרים וולף ע"ה. מעולם לא פנה אליו מישהו בתואר, "הרב וולף". "ר' אפרים" - כך קראו לו הכול. והנה, אחר פטירתו הוא נהפך ל"הרב וולף". האם הדבר מוסיף כבוד לשמו? נדמה לי שלא. את שיא האבסורד מצאתי בתקופה

ה דבר קורה לי פעמים רבות בשנים האחרונות: אנשים מתקשרים לביתי ומבקשים "לדבר עם הרב". כאשר רוחי טובה עליי, אני עונה לאותם מתקשרים שהם טעו במספר, וכי מספר הטלפון של הרב הוא 9606754.

אחרי מספר דקות הם שבים ומתקשרים אליי, ואומרים שהם לא התכוונו לכבוד הרב אשכנזי, אלא אליי. "איזה רב אני לך?", אני שואל את האנשים. "כך נוהגים אצלנו לפנות לאנשים", הם אומרים, "כך לימדו אותנו בישיבה".

פעם אחר פעם, אני נחשף לשפה המתנגדית שמאלצית שהשתלטה בשנים האחרונות על חיינו. 'הרב', 'הגאון', 'הגאון הגדול', 'הגאון האדיר', 'הגאון החסיד וכו', וכו', הם אחדים מהתארים שחדרו לשפה היום־יומית של רבים

כשהרבי עצמו עומד לפנייהם. ציור: ר' זלמן קליינמן

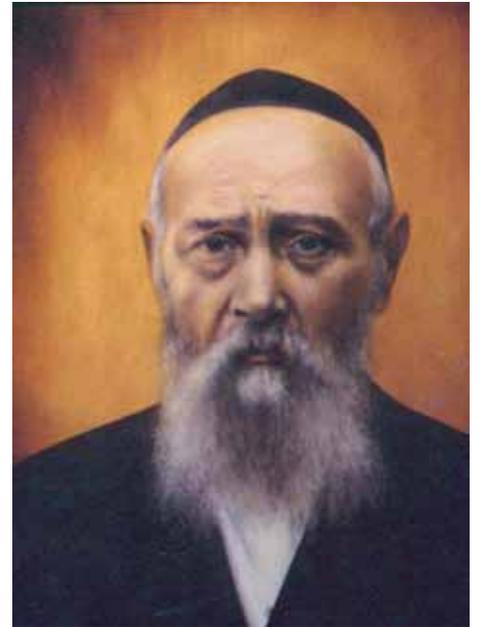
רב מאליסאוו?

'זלמן משה'

'דוד הירשל'

'ר' לייבוויק'

"אצל חסידים ניצבת חקוקה תמיד לנגד עיניהם צורתו וקלסתר פניו של הרבי, על-פי הוראת חז"ל שנדרש מיהודי לראות כאילו בעל השמועה עומד כנגדו (בשעה שחוזר הוא על תורת רבו). מובן, שכאשר תורתו של רבו חקוקה תמיד, אזי ניצבת חקוקה תמיד לנגד עיניהם צורתו של הרבי!"

"ובשעה שהרבי בעצמו עומד לפניהם - כיצד יכולים הם לקרוא למישהו אחר בתואר מסוים (ר' דוד הירש, וכיוצא בזה), ולכן הסתפקו בקריאת שמו בלבד."

אז מה קרה לנו, חסידי חב"ד, שבשנים האחרונות חדר לתוכנו 'זירוס מתנגדי', השתלט עלינו והחדיר בנו שפה זרה לחסידות ומזורה לחסידים?

חייבים להפעיל תוכנת 'אנטי זירוס' כדי למחוק מתוכנו את השפה השמאלצית ולחזור ולדבר כבני אדם 'נורמליים' - כמו שדברו אבותינו ואבות אבותינו.

"בשעה שהרבי בעצמו עומד לפניהם - כיצד יכולים הם לקרוא למישהו אחר בתואר מסוים (ר' דוד הירש, וכיוצא בזה), ולכן הסתפקו בקריאת שמו בלבד"

להנהגה זו עד שמצאתי ("יגעת' ומצאתי") שהדבר מפורש בגמרא: מבואר בגמרא (שבת נ"א) שאוריה החתי מורד במלכות היה, מכיוון שבעומדו לפני דוד המלך קרא ליואב בתואר של כבוד ("אדוני יואב").

זלמן-משה למי שהיה קורא לו, "הרב היצחקי". הוא היה הופך אותו ל'גל עצמות'...

את ההסבר הטוב ביותר למנהגם של חסידים שלא להרבות בתארים שונים ומשונים, מצאתי בשיחת-קודש של הרבי, בפרשת ויצא, י"א בכסלו תשמ"ג. הרבי דיבר באותה שיחה בקשר לאזכור שמו של אחד מגדולי החסידים, הרב ר' דוד-צבי - הרד"צ - חן, רבה של העיר צ'רניגוב שבאוקראינה.

וכך אמר הרבי:

"הוא היה רב ולמדן גדול וכו', ועד שהוא מהיחידים שקיבלו סמיכה מאדמו"ר המהר"ש וברכה מיוחדת מאדמו"ר הצמח-צדק.

"והנה, החסידים כשהיו מזכירים את שמו היו עושים זאת ללא כל תואר - אפילו לא ר' דוד (צבי) הירש, כי אם [=מזכירים את שמו] 'דוד הירש' בלבד, ויתרה מזו: אפילו לא 'דוד הירש', אלא 'דוד הירשל'!"

"התייגתי למצוא מהו המקור בהלכה

על דא ועל הא שלמה הרשקופ

מי מפחד מסמויים

אז, רק אז נפל לי סוף־סוף האסימון. כמה מטרים לפניי, במרחק שהיה עדיין מחוץ לטווח ראייתם הבהירה, עמדו ה'סמויים', אלו שאישו את הסובארו הלבנה והמאיימת משהו, שניצבה לא הרחק מבית־הכנסת 'בית מנחם', וסרקו במבטיהם הטורפים כל מכונית חולפת. ממש ברגע האחרון, שנייה לפני ששמו עליי אזיקים, הספקתי להקליק את החגורה במקומה.

רק כעבור חמש דקות, בעודי שרוי עדיין בהלם, במבוכה ובכעס, הבנתי שיותר מכול... נפגעת. משהו בסיטואציה הזאת פשוט פגע בי. משטרת־תנועה?! כאן בכפר־חב"ד?! ההרגשה הייתה כאילו חדרו השוטרים לתחום הפרטיות שלי ושל כולנו. כאילו הפרו שלא־ברשות ושלא־בסמכות את שלוות הכפר.

בפעם הקודמת שאיבדתי את רשיוני בגין עבירות תנועה שונות שביצעתי (בשגגה ובלי משים, כמובן), הסתיים העניין ב'קורס נהיגה מונעת'. מאחורי שם מכובס זה, אם אינכם מכירים (וכי למה שתכירו), מסתתרת חוויה מפוקפקת למדי. כפוי הר כגיגית, נאלצתי לשבת כתף אל כתף, באותו הספסל עם כל מיני אנשי דלא מעלי, אנשי זדון, עברייני תנועה פלייליים ומסוכנים, הבזים לחייהם של אחרים, שברגל גסה (בעיקר על דוושת הגז) רומסים את חוקי התנועה (ולעיתים גם כלי־רכב ואף אנשים).

מיזוג האוויר בחדר הלא־צבוע שבו ישבנו, שיווע למעט חמצן כדי להצליח לפלוט קצת יותר מרוח סתמית. המרצה היבשושי, בעל הפנים חמורות־סבר, נשא הרצאה מלומדת,

היכן שלא פניתי - במקווה, בבית־הכנסת ואפילו בתור במכולת - שמעתי אנשים מתרעמים: "הם סימנו אותנו... התלבשו עלינו!"

כעבור דקות מספר נוכחתי לדעת שאין זו תחושת האישית בלבד. היכן שלא פניתי - במקווה, בבית־הכנסת ואפילו בתור במכולת - שמעתי אנשים מתרעמים: "הם סימנו אותנו!... התלבשו עלינו!"

מאוחר יותר, אחרי שנגרעתי קמעה, צצה במוחי מחשבה אחרת, מנוגדת לקודמתה בתכלית. התחלתי לשאול את עצמי, מהיכן נובעת הנטייה הטבעית שלנו לתרגם מיידית את פעולת המשטרה הלגיטימית והבנלית, למשהו שמכוון נגדנו. הרי גם בכפרנו השקט והשלו עלול חלילה ילד לא חגור להתעופף מבעד לשמשה, ברגע של עצירת פתע. הרי גם כאן אם נהג לא יעצור עצירה מוחלטת בתמרור 'עצור' עלולה חס וחלילה להתרחש תאונה. אם אכן כך, הרי שנוכחותה של משטרת תנועה מעת לעת ברחובותינו היא הכרחית ומבורכת! אולי הגיע הזמן, שאלתי את עצמי, שאפסיק להסתכל עליהם כעל מי ש'מתלבשים' עלינו, שבאו להציק לנו, שמבקשים לתפוס אותנו בקלקלתנו. אולי הם דווקא באו כדי לשמור על חיינו וחי ילדינו?

ופתאום עלה בדעתי, שאותה התגוששות בין נקודת־מבט פרובינציאלית, צרה ומצומצמת, לבין הסתכלות רחבה וכוללת יותר, באה לידי ביטוי בעוד הרבה סוגיות בחיינו. במילים אחרות: לא כל מי שמנסה לאכוף עלינו כללי התנהגות ראויים לחברה מתוקנת, הוא מ'צ'רינו'. לא כל מי שמעיר לנו על התנהגות כלשהי, הוא בהכרח "שונא חרדים". ולא כל מי שלא מסכים איתנו הוא, "נגד חב"ד".

לפעמים כדאי לצאת קצת מהקונכייה ולהביט על הנעשה מבט רחב וכוללני יותר. ■

ובעיקר - ארוכה עד אין קץ, עמוסה בפרטים ופרטי־פרטים עד לעיפה. הוא דיבר על תמרורים, זכויות קדימה, תקנות תעבורה, קנסות, איזמים ותיאורים פלסטיים של תאונות אימים. הרצאתו המשמימה וקולו המונוטוני הבלתי פוסק, אפשרו לי להשלים את כל חובותיי המצטברים בשיעורים היומיים השונים...

בי נשבעת, באותה שעה, שלמקום הזה לא אשוב עוד, גם אם בשל כך איאלץ להזדקק עד אחרית ימי לחסדיהם של נהגי מוניות ושל נותני טרמפים מזדמנים.

לפני חודשים מספר, תחזית קודרת זו כמעט התגשמה. זה היה בשעה שעשיתי את דרכי מביתי לכיוון מרכזו ההומה והסואן של כפרנו, בבוקרו של יום חדש. רק אותו אברך, זכור לטוב, בעל מרץ ותושייה, שדלק אחרי ברכבו, החל מקצה שכונת לוי־צחק עד לכיכר - ולא, לא ב'כיכר חלם' עסקינן אלא ב'כיכר לחם', כפי שדורשי דרשות מכנים אותה, על שום סמיכותה למכולת ליפסקר המספקת לחמים טריים דבר יום ביומו - הוא שמנע את הטרגדיה.

תחילתו של המרדף, בהבהובי אורות גבוהים; אחר־כך עבר להשמעת צפירות רמות (במקצב חתונות ים־תיכוני). לא שלא שמתי ליבי לנודניק, אלא שביטלתי בליבי אגב אבחון אישי מהיר - "סתם משיגינער"...

אלא שהלה כלל לא היה משוגע ואף לא נודניק, אלא איש אכפתי שרצה בטובתי וביקש להצילני מהצרה שלתוכה עמדתי להיכנס בשלווה ובבטחה. ולכן, משהבחין כי הפעולות הנ"ל לא הוציאוני מאדישותי, עבר לסימוני ידיים ולמחוות גוף, בבחינת "כל עצמותיי תאמרנה".

תכתוב ש...

תכתוב על כך שבניגוד לרושם המתקבל, לעיתים, בגלל נטייתנו המוגזמת לקטר על כל דבר, יש כאן בכפר-חב"ד המון דברים טובים ונהדרים

שבניגוד לרושם המתקבל, לעיתים, בגלל נטייתנו המוגזמת לקטר על כל דבר, יש כאן בכפר-חב"ד המון דברים טובים ונהדרים. למשל, הידעת שר' זאב קופרמן מנהל גמ"ח-שמחות המלווה למחתנים את ילדיהם 10,000 ₪ ושר' אריאל חדד מנהל גמ"ח דומה (על שמו של הרה"ח ר' יוסי רייטשיק ז"ל) המלווה אף הוא 10,000 ₪ למשיאי ילדיהם?

תכתוב על השיעור הנהדר בחסידות של ה'משפיע' הרב שי סוקניק, המתקיים זה שנים מספר, בכל בוקר בשעה 6:25, בהשתתפות עשרות אברכים משכימי קום, ועל מייסד השיעור ומתחזקו הבלתי נלאה, ר' שלמה גלויברמן. זוהי דוגמה נהדרת ליוזמה של אדם יחיד שבכוחה להשפיע לטובה על כל מהלך היום של רביס-רבים.

תכתוב שעלי-אף כל הדיבורים והאזהרות, אנשים עדיין לא מספיק

מודעים לסכנות האינטרנט. הורים שלא יעלה על דעתם להכניס אינטרנט לביתם, שולחים את ילדיהם לבתי חברים שבהם יש אינטרנט פתוח ונגיש או מאפשרים לבנותיהם להיות 'בייבי סיטר' בבתי שבהם יש גישה חופשית לעולם המקוון, הפרוץ.

ותכתוב גם על סכנה נוספת שקיימת באינטרנט האלחוטי, שהוא בבחינת "ולפני עיוור לא תיתן מכשול" לכל מיני חברה אובדי דרך ומחפשי עניין, המוצאים אותו בחצרות אפלוליות ובמרפתי בתים. נעים ונדים הם כציידיים, תרים אחר פתח פתוח אל העולם הגדול והמקולקל. תכתוב שיש לזה פיתרון פשוט מאוד: סיסמת התחברות אישית, דבר שימנע את כל אותם משחרים לטרף מליפול ברשת.

תכתוב, ביקשתם, ואני כותב. ■

תכתוב, בבקשה, בטור שלך, על זה שיש נהגים החולפים על פנינו במכוניותיהם, מתעלמים מעינינו המתחננות ומידינו המושטות ולא עוצרים לנו טרמפים. אז נכון שלפעמים השעה דוחקת להם, לפעמים הם מבקשים לנהל שיחת-טלפון אישית, תוך כדי נסיעה, ולפעמים סתם-כך אין להם מצב רוח ל'אורחים', אבל שיתחשבו בנו מעט יותר. 'אהבת ישראל' זה גם כשקצת קשה וקצת לא נוח.

תכתוב על כך שבבוקר, בשתי דקות לשמונה, כל ההורים חושבים שהם חייבים לעצור לילדיהם הכי צמוד שאפשר לפתח ה'חדר', הת"ת או בית-הספר, והם לא שמים לב שבצפיפות ובלחץ הם מסכנים את הילדים ש'חותכים' בין המכוניות. לא יקרה שום אסון אם ההורים יעצרו במרחק מה מפתח המוסד וילדיהם ילכו ברגל 20-30 מטרים.

תכתוב שכשהסלולרי פוצח בצלצול מנסר או במנגינה עליזה באמצע תפילת 'שמונה עשרה' של לחש, זה ממש לא-בסדר שבעליו של הטלפון עוצם חזק יותר את עיניו, כעבדא קמיה מ'יה, על חשבון הסחת דעתם של כל שאר המתפללים. במטותא ממנו, שיכבה את הטלפון לפני התפילה ואם לא עשה כן, יואיל בטובו להוציאו מהנרתיק וללחוץ על 'השתק'.

תכתוב שמילא זה שלא עוצרים לנו טרמפים, גם לא ביום גשם סוער, אבל למה אי-אפשר להיות קצת יותר רגישים כשחולפים על פנינו

בתוך שלוליות ומשפריצים עלינו מים. שינסה כל אחד לחשוב על רעייתו וילדיו, צועדים לעבודה או הלימודים, ופתאום עובר לידם נהג חסר לב, מרטיב אותם עד לשד עצמותיהם ומטנף את בגדיהם.

תכתוב על זה שבית-כנסת הוא לא רק מקום תפילה (ומפגש רעים), אלא גם מקום שאליו באים ללמוד תורה -

ביחידות, בחברותא או עם הילדים. לא נאה ולא יאה שכמה דקות אחרי תפילת ערבית, בית-הכנסת מתרוקן כמעט כליל.

תכתוב על כך

יום השנה לאביו של הנדיב

ביום חמישי, ח' בשבט, חל יום־השנה השני לפטירת ר' אליהו בוזגלו ז"ל, אביו של הנגיד ר' גבריאל בוזגלו, המסייע רבות לכפר־חב"ד ופטרונה של קרן 'נצח' להחזקת מוסדות מרכז חסידי ויז'ניץ.

כאות הוקרה על פועלו של ר' גבריאל, נערכה סעודת הילולא וסיום מסכת ביישיבת ויז'ניץ. מייד לאחר מכן יצאו הסעות מכל ריכוזי ויז'ניץ לסעודת המצווה המרכזית שכללה סיום של שישה סדרי משנה, באולם האירועים שליד בית־הכנסת 'בית מנחם' בכפר־חב"ד. במעמד המרשים והמרגש השתתפו ואף נשאו דברים, המרא־ארתא, הגאון רבי מרדכי־שמואל אשכנזי שליט"א, הרה"צ רבי מנחם־מנדל הגר שליט"א, אב"ד קריית ויז'ניץ בבני־ברק, יו"ר ועד כפר־חב"ד ר' בנימין ליפשיץ, ואישים נכבדים נוספים.

מאות ביקרו ב'חדר הרבי'

אלפי תלמידי בתי־ספר, 'חדרים', גניילדים וכן רבים מאנ"ש, בצד 'עמך ישראל', נהרו ביום שישי, ערב שבת־קודש, י' בשבט, לבית אגודת־חסידי־חב"ד '770' בכפר־חב"ד. המבקרים הדליקו נר־נשמה, כתבו פ'נ'י, למדו מתורת בעל ההילולא והתפללו ב'חדר הרבי' שהיה פתוח ביום שישי, 'חדר הרבי' היה פתוח גם במהלך ליל־שבת ויום השבת־קודש, לתפילה ולימוד. את פני הבאים הרבים קיבלו, מנהל בית אגו"ח, הרב מנחם־מענדל לאטר וצוות עוזריו.

ניצולי הטבח חזרו לכפר

שלושת ניצולי הטבח שביצעו מרצחי ה'פדאיון' בתלמידי בית־הספר למלאכה בכפר־חב"ד, בשנת תשט"ז, חזרו לכפר. הדבר אירע במסגרת הכינוס השנתי של בוגרי בית־הספר, שנערך בסמיכות ליום הקדוש, י' בשבט.

השלושה, כמו גם רבים מחבריהם הבוגרים, השתתפו בהתוועדות מיוחדת ומרתקת, בארגונו של הרב משה אדריעי, מוותיקי הצוות. במהלך הכנס נערכה הגרלה על כרטיס־טיסה לחצר הרבי. בכרטיס

זכה מר יצחק שרעבי, בוגר בית־הספר משנת תשכ"ט. שרעבי עבר לאחרונה אירוע מוחי (ל"ע) ובואו לכנס היה כרוך במאמץ רב מצידו. הוא עצמו היה נרגש מאוד, וזכייתו ריגשה את כל משתתפי הכנס.

המתנדבים הוזעקו לאירוע אמת

במוצאי שבת־קודש פרשת בשלח, התאספו מתנדבי 'הצלה' בכפר־חב"ד לערב השתלמות בהחייאה, ששולב בהתוועדות חסידית. בעיצומה של ההשתלמות, בעוד המתנדבים מתרגלים 'החייאה' על בובות, התקבלה הקריאה: "תאונה בצומת כפר־חב"ד. שני כלי רכב התנגשו בכניסה לכפר".

כוונני 'הצלה' חשו במהירות לצומת והעניקו לארבעה נפגעים טיפול רפואי ראשוני. לאחר מכן פונו הנפגעים למרכז הרפואי הסמוך, 'אסף הרופא'. "לצערנו, התרגיל היבש תורגם מיידית למציאות בשטח", אמר אחד המתנדבים בסיומו של האירוע.

שבת הכנה לי' בשבט

ילדי 'צבאות השם' בכפר-חב"ד השתתפו במבצע הכנה רחב-היקף, לקראת היום הקדוש י' בשבט. הם שיננו על-יפה 'תניא' ומאמרי חסידות, השתתפו בהגרלת ענק, וזכו בפרסים יקרי-ערך.

כבר בצהרי יום שישי, ט' בשבט, נאספו הילדים באולם האירועים של התלמוד-תורה. הם הדליקו נר-נשמה, למדו פרק 'תניא' וחזרו על קטע מתוך המאמר 'באתי לגני'. לאחר מכן כתבו 'פ"נ' לרבי. בליל-שבת סעדו הילדים יחדיו, מקשיבים לדברי התעוררות מענייני דיומא ומתעלים יחדיו בניגונים חסידיים. התכנית נמשכה גם בצהרי יום השבת. המבצע כולו נחתם בכינוס מסכם שהתקיים בצאת השבת, בבית-הכנסת 'בית מנחם'.

נשות חב"ד ביום-עיון מיוחד

"טובה פעולה אחת מאלף אנחות", זו הייתה כותרתו של יום-העיון הייחודי שהתקיים בכפר-חב"ד בנושא 'מניעת אלימות במשפחה'. משתתפות יום-העיון האזינו להרצאות של מומחים, שהעניקו להן כלים לזהות תופעות הקשורות באלימות. בחלקו השני של היום התפצלו המשתתפות לקבוצות ייעודיות של 'מתנדבות שפרה-זופועה' ו'מדריכות כלות', כאשר כל קבוצה וקבוצה עוסקת בליבון הסוגיות הרלוונטיות לה.

הכפר שמח עם המרא-דאתרא

ביום חמישי, א' בשבט, התקיימה באוהל האירועים שלידי בית-הכנסת 'בית מנחם', חתונת הת' ישראל אשכנזי, בנו של המרא-דאתרא, הגאון רבי מרדכי-שמואל אשכנזי שליט"א, עב"ג, בת הרה"ח ר' אליעזר שניאורסון, מחשובי תושבי הכפר. בחתונה נכחו תושבי הכפר שבאו להשתתף בשמחת המרא-דאתרא.

כמו כן, כיבדו את השמחה בהשתתפותם, אדמו"רים חשובים, הרבנים הראשיים לישראל, הרה"ג רבי שלמה עמאר והרה"ג רבי יונה מצגר, רב העיר בני-ברק, הגה"ח רבי משה-יהודה-לייב לנדא, יו"ר אגודת-חסידי-חב"ד, הרב יוסף-יצחק אהרונוב, רב הכותל והמקומות הקדושים, הרב שמואל רבינוביץ, רבני ערים, שלוחי הרבי, שרי ממשלה, ח"כים ואישי-ציבור מרחבי הארץ.

יום-העיון לנשות כפר-חב"ד נערך עליידי 'נשי חב"ד כפר-חב"ד', בסיוע ועד הכפר.

שר התמ"ת (לשעבר) התפעל בכפר

שר התעשייה המסחר והתעסוקה (שבינתיים הספיק לפרוש מתפקידו, על רקע המשבר במפלגתו), בנימין פואד (פואד) בן-אליעזר, הגיע לביקור בכפר-חב"ד כשהוא מלווה בצוות הבכיר של משרדו. השר ופמלייתו היו אורחיה של אגודת-חסידים-חב"ד, בראשות הרב

נענה לאתגר והחגיגה הגדולה יצאה לפועל. הנערים עלו לתורה, קיבלו ספרי תהלים וכן ערכת 'גולשים למצוות' של צעירי-חב"ד. נערים שמשפחותיהם התקשו ברכישת תפילין, קיבלו זוג תפילין במתנה. בנות המצווה קיבלו מארז פמוטים נאה. לאחר מכן הסבו בני ובנות המצווה ביחד עם משפחתם לסעודה חגיגית, כיד המלך.

אנשי הקונסוליה באו להתרשם

קבוצה של עובדי הקונסוליה האמריקנית בתל-אביב, הגיעה לביקור בכפר-חב"ד. אנשי הקונסוליה היו אורחיהם של יו"ר הוועד, ר' בנימין ליפשיץ ושל ישיבת הבוכרים 'אור שמחה'. האורחים ביקשו להתרשם באופן בלתי אמצעי מהחיים בכפר-חב"ד, ולהתוודע טוב יותר אל חסידי חב"ד, המרבים לפקוד את הקונסוליה בבקשת אשרות כניסה לארה"ב - כדי לבקר ב-'770', להתפלל על ה'ציון' הקדוש או ללמוד בשנת ה'קבוצה'. הם ביקרו ב'חדר הרבי' בבית אגודת-חסידים-חב"ד '770' וקיבלו סקירה על הבניין ועל חיי הכפר. לאחר מכן סעדו האורחים ארוחת-צהריים בישיבת הבוכרים, והקשיבו בעניין לדבריהם של מנהלי המוסד, על הפעילות החינוכית והאנושית המיוחדת המתקיימת בין כתליו.

'דמי חנוכה' לתלמידי המוסדות

ועד כפר-חב"ד חידש השנה מנהג, כאשר הפתיע את תלמידי ותלמידות מוסדות הכפר וחילק להם 'דמי חנוכה' בחנוכה. 'הרבי ראה בכך מנהג חשוב, בכל ערך חינוכי, ובמשך שנים חילק

יוסף-יצחק אהרונוב. הביקור תואם לאחר מגעים ממושכים בין נציגי אגו"ח לבין צוות המשרד, שבהם הועלו הצרכים של כפר-חב"ד ושל כלל מוסדות חב"ד, בענייני תעסוקה ומעונות לילדי אימהות עובדות. הביקור נפתח בסיוור במעונות-היום של כפר-חב"ד. משם פנתה הפמליה אל מפעל הרדיאטורים של משפחת סודקביץ', באזור-התעשייה של הכפר. בסיום הביקור במפעל, אמר השר לאחים סודקביץ': "אני מאחל לכם שתמשיכו לייצר עד מאה ועשרים ושירבו כמותכם בישראל". לאחר תפילה ב'חדר הרבי', בבית אגו"ח '770', נערכה ארוחת-בוקר שבה נדונו הנושאים שעל סדר-היום. בסיום הארוחה, הצהיר השר: "חב"ד היא בעיניי דוגמה מושלמת לאהבת-ישראל אמיתית. בכל מקום שאני נוסע בעולם, אני רואה את העבודה הנפלאה והחשובה של שליחי חב"ד".

יתומים חגגו בר-מצווה

המוסד לביטוח-לאומי, האמון על רווחת משפחות היתומים מטעם המדינה, פנה אל מנהל בית אגודת-חסידים-חב"ד בכפר-חב"ד, הרב מנחם לאטר, בבקשה לארגן מסיבת בר-מצווה לילדים יתומים. הרב לאטר

מקופתו דמי-חנוכה לילדים", הסביר יו"ר הוועד, ר' בנימין ליפשיץ. בדף ההסבר שצורף ל'דמי חנוכה', נכתב, כי "בשנת תשמ"ט אמר הרבי שכדאי שבמוסדות החינוך יאספו את הילדים במשך ימי החנוכה, ויתנו לכל אחד מהם 'דמי חנוכה'".

ספר-תורה חדש ל'מענדל'ס שול'

תושבי הכפר השתתפו בחגיגת הכנסת ספר-תורה לבית-הכנסת

מענדל'ס שול, שנכתב ביוזמת ובמימון ר' יוסף בארנס, לעילוי נשמת אמו הי"ד, שנספתה בשואה. סיום כתיבת האותיות האחרונות נערך בבית משפחת בארנס, משם יצאה תהלוכה ובראשה ספר-התורה לעבר בית-הכנסת ובו נערכו 'הקפות' וריקודי שמחה.

את סעודת המצווה הנחה הרב דוד קורץ. במהלכה נשאו דברים, רב בית הכנסת, הרה"ג הרב ברוך בליז'ינסקי, משפיע בית-הכנסת, הרה"ח הרב אפרים דמיחובסקי, תושב השכונה, הרב שמעון רבינוביץ, השליח הראשי בחדרה וידיד משפחת בארנס, הרב יוחנן בוטמן וכן נכדו של ר' יוסף בארנס, שריגש את הקהל כשבירך את סבו לרגל יום-הולדתו.

אלפים התאחדו בהתוועדות 'חג הגאולה' המרכזית

חסידי חב"ד ומקורבי בתי-חב"ד מכל רחבי הארץ גדשו בליל י"ט כסלו את בית-הכנסת 'בית מנחם' בהתוועדות הארצית לרגל 'חג הגאולה' י"ט בכסלו, המתקיימת מדי שנה עליידי ועד כפר-חב"ד.

באירוע השתתפו ואף נשאו דברים, רב שירות בתי-הסוהר, הרב יהודה יקותיאל ויזנר, סגן שר החינוך, ח"כ הרב מאיר פרוש, השר לענייני דת, הרב יעקב מרגי, ח"כ

הרב אליעזר-מנחם מוזס, רבה הראשי של גבעתיים, הרב יוסף גליקסברג, ועוד.

במרכז ההתוועדות נשאו דברים הרב הראשי לישראל, הגאון רבי יונה מצגר שליט"א ורבו של כפר-חב"ד, הגאון רבי מרדכי-שמואל אשכנזי שליט"א. הרב אשכנזי ציין בדבריו, כי חג הגאולה איננו מאורע השייך לעבר, אלא הוא חג עכשווי. כמו כן קרא לציבור להתחזק בלימוד תורת החסידות ובמיוחד בלימוד 'תניא', תורתו של בעל הגאולה.

את המשא המרכזי בהתוועדות נשא מזכירו של הרבי, הגה"ח הרב יהודה-לייב גרונו, שסיפר סיפורים רבים שהחוט המחבר את כולם הוא, דאגתו העמוקה של הרבי לכל יהודי ויהודי.

הצליח להלהיב את הקהל במספר מחרוזות של ניגוני רגש ושמחה.

בתום החלק הרשמי של ההתוועדות, המשיך הקהל להתוועד אל תוך הלילה, עם משפיעים, רבנים, ושלוחים. על ההתוועדות הגדולה עמל צוות גדול ובראשו ר' שמואל אורכמן.

הרה"ג הרב אליעזר ברוד, רב היישוב כרמי-יוסף, חזר ברהיטות ובטוב טעם על מאמר חסידות "פדה בשלום נפשי".

את ההתוועדות ליוותה 'מקהלת חסידי חב"ד' בהרכב מלא, עם הזמר החסידי ר' נמואל הרוש ובליווי תזמורתו של המנצח הנודע ר' משה מונה רוזנבלום. רוזנבלום

כל ימיו בתורה

כפר-חב"ד איבד בחודש שעבר אחד ומיוחד, שקדן עצום, ירא-שמים מופלג וחסיד באמת - הרה"ג הרה"ח רבי יעקב פינטו ע"ה • אחרי מיטתו

רבי יעקב פינטו ע"ה מתחת לחופה בחתונת הבן

אצלו קודש למטרה אחת ויחידה: שקידה בתורה. בהמשך זכה לנסוע לרבי פעמים רבות, והעצים וחיזק את התקשרותו לאילנא דחיי, התקשרות שזרעיה ניטעו בנעוריו במרוקו.

בשנים האחרונות הרביץ תורה וחסידות במסגרת שני 'כוללים' שבראשם עמד. למעשה, ה'כוללים' משמשים גם, אם כי לא ישירות, מסגרת לקירוב יהודים לחסידות ולדרכי החסידות.

באי ה'כוללים' לומדים בעיקר גמרא והלכה, אבל משלבים גם לימוד חסידות ומקבלים על עצמם הנהגות כגון הנחת תפילין דרבנו תם ועוד כיוצא באלה, הידורים שונים המאפיינים הנהגה חסידית.

כך זכה רבי יעקב לראות פירות פירי פירות מהתורה והחסידות שקנה בעמלה, בצניעות ובענוות חן במרוקו ובכפר-חב"ד.

בשנה האחרונה קיננה בו המחלה הנוראה ל"ע ונזדכך בייסורים, עד אשר השיב את נשמתו ליצרה ויצא מן העולם בשם טוב. תנצב"ה.

ק
הל גדול של תושבי כפר-חב"ד, ידידים ומכרים, תלמידים ומוקירים, ליווה ביום שני י"ג בטבת, למנוחות, את הרה"ג הרה"ח רבי יעקב פינטו ע"ה, מוותיקי ויקירי הכפר, שכל ימיו עסק בתורה בשקידה ובהתמדה, למד ולימד ובד בבד הצטיין ביראתו הקודמת לחכמתו, בצניעותו המופלגת ובמידותיו הטובות והנאצלות. רבי יעקב ע"ה נולד לפני כ-70 שנה במרוקו, ומשחר נעוריו ספג לתוכו תורה ויראת-שמים, בעיר הולדתו מרקש שהייתה מרכז של תורה ומקום משכנם של חכמים וסופרים. בהיותו ילד רך בשנים התייתם מאביו, אך בני המשפחה עודדוהו לדבוק בחכמים ובמשנתם ובעודו נער היה משכים ללימודי הזוהר לפנות בוקר, בחברת זקני העדה.

משברג היה זה מובן מאליו מבחינתו להמשיך ללמוד בישיבה ובשלב הזה הגיע לישיבת חב"ד במקנס, אותה יסד וניהל השליח הרב מיכאל ליפסקר ע"ה.

כל ימיו סיפר בערגה על אותן שנים טובות בישיבה במקנס: "עם בואי לישיבה - היה זה בבחינת 'עולם חדש ראה'. ר' מיכאל ליפסקר קיבל אותי בזרועות פתוחות ובלי כל שהיות נשאבתי לתוך האווירה המיוחדת ששררה בישיבה. את השיעורים בנגלה השמיעו חכמי תורה מקומיים, ואת השיעורים בחסידות מסר ר' מיכאל בעצמו. היה שיעור יומי ב'תניא' לפני תפילת ערבית והיו גם שיעורים קבועים של שעה עד שעה וחצי ב'תורה אור', ב'ליקוטי תורה' וב'דרך מצוותיך'.

בסולם התורה והחסידות

"העיר כולה הייתה עיר של תורה. בין מגידי השיעורים בישיבה היה הגאון רבי יוסף משאש, שלאחר עלייתו ארצה היה רב ודיין בחיפה, ועל כל העיר וחכמיה שרתה רוחו של הגאון הנודע רבי ברוך טולידנו זצ"ל.

"השנים שעשיתי בישיבה במקנס היו נפלאות. הייתה אווירה של שקידה בתורה ועיסוק בחסידות וכמעט לא נשמעו בין כתליה דברים בטלים. המרחק בין מרקש למקנס הוא נסיעה של לילה ברכבת ובכל-זאת, מעולם לא נסעתי הביתה יותר מאשר פעם בשישה חודשים. אחרי סוכות באנו ללמוד עד פסח ואחרי פסח באנו ללמוד עד סוכות.

"הייתה תקופה מסוימת שבה לנתי בביתו של רבי ברוך במקנס, והוא דאג לי כבן. כיסה אותי בלילה בשמיכה, הביא לי נטילת-ידיים ליד המיטה וטיפל בי במסירות. אה, איזה צדיק, איזה חסיד..."

"כדי שההנהגה בחסידות תהיה מושלמת, ר' מיכאל בנה על גג הישיבה מקווה-טרה. בהשוואה למקוואות המודרניים כיום, זה היה מבנה פרימיטיבי למדי. אבל לכולנו היה מובן מאליו שחייבים לטבול יום-יום. גם רבני העיר היו באים לטבול במקווה זה, דרך קבע. ואכן, רבים טובים מתלמידי הישיבה הזו עלו במעלות רבות בסולם התורה והחסידות."

פירות ופירי-פירות

בשנת תשכ"ג עלה רבי יעקב פינטו ע"ה ארצה, ואחרי התלבטות קצרה קבע לו כבית תלמוד את ישיבת 'תומכי תמימים' בכפר-חב"ד.

גם בשנים שלאחר נישואיו גר בכפר-חב"ד וכל הימים, לרבות הלילות, היו

שליח מהכפר

תעודת זהות

שם: דוד חדד

גיל: 32

מקום שליחות: בנגקוק, תאילנד

מס' ילדים (כ"י): 4

תפקיד: מנהל מוסדות חינוך, רב בית-

כנסת, פעילות עם הקהילה הישראלית

המקומות שבהם למדת

תלמוד תורה: אוהלי תורה כפ"ח

ישיבה קטנה: 'אחי תמימים' (ראשל"צ)

כפ"ח

ישיבה גדולה: 'תומכי תמימים' כפ"ח,

'קבוצה' 770

מעירות תאילנד. חילצנו את ארונו רגעים לפני השריפה והבאנו אותו לקברי ישראל.

רגע או אירוע מיוחד עם הרבי, שנחרת בזיכרונוך ובלבך?

אותם רגעים מרטיטים של מעבר על פני קודשו, בפתח חדרו הק' של הרבי בערב ראש השנה (תשנ"ג), מהווים עבורי מקור לכוח ולתעצמות נפש, עד היום.

איחולים לכפ"ח?

ב"ה, רואים ומרגישים בהתפתחותו הגשמית של הכפר ובע"ה נזכה שגם ברוחניות המקום ימשיך להיות כרם פעילות רוחני, המפיץ את אור החסידות בכל רחבי תבל, מתוך אהבת החסידים ושמירה על צביונו המיוחד של הכפר - לגיונו של מלך!

לי היטיב דמותו של ר' דוד ע"ה גרשוביץ בהתוועדות שמחת תורה שהיה שמח במיוחד... ומספר על הצלתו האישית.

בית הכנסת ב-770 בו אבי שיחי' מתפלל ביום שבת קודש, געועים לתפילת הימים הנוראים המשתפכת מתוך ליבו של החזן ר' משה ע"ה ליפש. ההתוועדיות של יום שמחת תורה עם ר' מאיר ע"ה פרידמן, שהיה דואג שגם אנחנו הילדים נרגיש את שמחת תורה.

המורה האהוב עליך ביותר מימי לימודך בכפר?

המורה הרה"ח ר' יוסף הרשקוביץ שיחי', שמלבד היותו מורה ומחנך כדבעי, נודע בחיבתו ובדאגתו האישית לכל תלמיד.

מתגעגע לכפ"ח?

מאוד. בעיקר לימים של מפעלי הקיץ בהם הייתי שותף פעיל. מתגעגע לישיבת הערב בביהכ"ס המרכזי בראשותו של הרה"ח ר' יהושע משה הלפרין שיחי'. מתגעגע גם לזמנים בהם הייתי מלווה את המשפיע הדגול ר' זלמן שיחי' גופין בחזרה מהתוועדות, בשעת עלות השחר...

מה זה בעיניך 'כפ"ח'?

התוועדות י"ט כסלו המרכזית, הקפות שניות. חממה שמגדלים בה חסידים ומפיצים את אור החסידות בכל דרך אפשרית.

מהי המחשבה המיידית העולה בראשך כשאתה נכנס לכפ"ח?

זיכרונות של ימים טובים; חזרה למקום בו גדלתי וקיבלתי את הכוחות לעבודת השליחות; שאזכה להפיק תועלת מכל רגע חסידי בכפר.

איך מצליחים לחנך את הילדים במקום השליחות ללא סביבה חמה ככפ"ח?

זה אכן אתגר בעבורנו, אך חסיד יוצר סביבה וב"ה הודות לשליח הראשי כאן, הרב יוסף חיים שיחי' קאנטור זכינו ויש לנו כאן גניילדים ובית ספר חב"ד לגיל הרך.

'שיא' מיוחד אליו הגעת במהלך בעבודת השליחות שלך?

האמת היא שבכל יום אנו מגיעים ל'שיא' חדש... אחד מהם היה לפני ימים מספר, כאשר ב"ה לאחר מאמצים רבים - בכוחו של המשלח - הצלחנו לשכנע את ה'נזיר' הבודהיסטי להימנע משריפת גופו של יהודי שנפטר באחת

כפ"ח של אז וכפ"ח של היום - מה השתנה?

עד לא מזמן, ניתן היה לראות ולנשום... בכפר גם את הצד החקלאי שבו אך כיום - אודות להתפתחותו של הכפר, כמעט לא נשארה עדות לכך. וב"ה, המקום זכה בתושבים חדשים, בשכונות חדשות ובמוסדות חינוך שנבנו והתרחבו.

זכרון ילדות בלתי נשכח מכפ"ח?

אמצע הלילה בכפר - צפופי מכוניותו של ר' משה סלונים ע"ה מעוררים את תושבי הכפר לשידור מהרבי ולאחר מכן נהירה ל'בית שז"ר' לשמיעת השידור הישיר והחי. מיוחד היה שידור ההתוועדות בה ביקש הרבי לבנות את 770 בכפר.

זיכרונות ילדות נוספים שלא אשכח: מעמד חנוכת הבית ל-770; בר מצווה ל'בני הגיבורים'; ההתוועדות עליפי הוראת הרבי בט"ו באב (תש"נ). ה'זאל' של הישיבה מלא בתושבי הכפר, מעגלי הריקודים בליווי תזמורת נתנו את ההרגשה ש'הנה הנה משיח בא!'. המד"א הרב אשכנזי שיחי' מחלק 'לחיים' ללא הפסק.

דמות כפ"ח דתית נערצת?

אבי מורי, ר' מנשה שיחי' המשמש דוגמה אישית לחסיד הבטל לרצון הרבי והוראותיו. למרות עיסוקו התמידי בצורכי ציבור, ללא ליאות, מקפיד ללא סייג על שיעוריו היומיים הקבועים. חנך אותנו להיות אוזן קשבת ולהסתכל על הזולת תמיד בעין חיובית ואוהבת ולסייע לכל אחד באשר הוא.

סבי היקר, ר' יעקב אמיתי ע"ה, שהיה מיקרי הכפר עוד בשנותיו הראשונות. היה חסיד ומקושר לרבי בכל ליבו ונפשו והיווה עבורנו דוגמה לשמחה ולביטחון אמיתיים בה. וב"ה זכה, בדרכו המיוחדת, להקים דור ישרים ההולכים בדרך התורה והחסידות.

הרה"ח ר' חיים זאב ע"ה שטיינבך, חסיד ומקושר, איש נעים הליכות ובעל ידע רב בהלכה ובחסידות, היה לי דמות אוהבה ומורה דרך כבעל-יקורא.

בית הכנסת שבו התפללת בכפר?

בית נחום יצחק, בו הטביע בי חותם מיוחד הגבאי ר' בניציון שיחי' רסקין, ממנו ניתן ללמוד מסירות ואכפתיות אמיתית. להבחל"ח, זכורה

כוס של ברכה

בשמחה רבה מתכבדים אנו להביע
ברכת מזל-טוב חמה ולבבית ושפע ברכות
לכמ"ע מכובדנן הדגול, האי גברא רבה
הגאון הגדול, מורה הוראה לרבים
ושמו מפארים בכל החוגים
מרביץ תורה וחסידות, הוגה ועמל בתורתנו הק'
מחדש ומחבר חיבורים מפלאים
גודר גדר ועומד על משמר חומות החינוך החסידי

רב ואב"ד כפר-חב"ד
הגה"ח הרב **מרדכי-שמואל אשכנזי** שליט"א
ונו"ב הכבודה שתחי'

לרגל השמחה במעונם בנישואי בנם
הרה"ת ישראל שיחי'
עב"ג שתחי'

וברכות מאליפות להורי הכלה
ידידינו הנעלה, מיקירי ונכבדי תושבי הכפר
הרה"ח הרב **אליעזר שניאורסון** שיחי'
ונו"ב שתחי'

ממעון הברכות יושפע עליהם שפע ברכות עד בלי די
ומתוך בריאות גופא ונהורא מעליא
יזכו לרוב נחת חסידי מהם ומכל יו"ח היקרים שיחי'
מתוך שמחה וטוב לבב
ובקרוב ממש נשמח כולנו כאחד בשמחת הגאולה השלימה

בשם כל תושבי וחברי ועד כפר-חב"ד
בנימין ליפשיץ, יו"ר